

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

18 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecătorii: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena și Boico Victor,

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Rudei Lilian, și de către avocații Munteanu Victor și Munteanu Petru în numele inculpatei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iulie 2018, în cauza penală în privința lui

Punga Olga xxxxx, născută la xxxxx, originară din xxxxx și domiciliată în xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.09.2017 – 03.01.2018;

Instanța de apel: 27.03.2018 – 10.07.2018;

Instanța de recurs: 08.10.2018 – 18.12.2018.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 ianuarie 2018, Punga Olga a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 (opt) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în sistemul financiar-bancar pe un termen de 5 (cinci) ani.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt că, în perioada anilor 2013 - august 2016, Punga Olga, activând în funcții de șef al Secției marketing și reclamă, șef al Secției procurări, șef al Direcției marketing, Banca centrală și director adjunct al Departamentului audit intern, Banca centrală, acționând în interesul grupului criminal organizat condus de către Platon Elena xxxxx, la indicația și coordonarea acțiunilor criminale de către organizatorul și conducătorul organizației criminale Platon Veaceslav xxxxx - acționarul majoritar al BC „Moldindconbank” SA, din care face parte grupul criminal organizat respectiv, în participație cu avocatul Dorogoi Ion xxxxx, care acorda servicii juridice instituției financiare nominalizate prin intermediul întreprinderii SRL „LEGALTRIUMF” și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, fiind responsabilă de administrare și utilizare a mijloacelor financiare ale

BC „Moldindconbank” SA, deținând ștampila falsă a băncii respective în scopul utilizării acestora, la indicațiile ultimului, având intenția directă și, acționând în mod fraudulos în scopul însușirii mijloacelor bănești în proporții deosebit de mari destinate achitării taxelor de stat pentru litigiile cu caracter patrimonial ale BC „Moldindconbank” SA în calitate de creditor, a comis infracțiunea de escrocherie în proporții deosebit de mari având rolul juridic de autor, infracțiune prevăzută la art. 190 alin. (5) Cod penal, în următoarele circumstanțe.

Astfel, în scopul determinat, la solicitarea lui Platon Veaceslav xxxxx, Punga Olga xxxxx în vederea obținerii examinării litigiilor cu caracter patrimonial ale BC „Moldindconbank” SA în calitate de creditor de către instanțele judecătorești și încasării datoriilor debitorilor: Grigore Filimon, Nina Croitoru, Alexandru Grama, Iurii Spinovschi, Vladimir Deleu, Alexandru Lesno, Gheorghe Chiriac, Zaharia Derivolcov, Ludmila Ruban, SRL „Mochiru”, Victor Volcinski, SRL „Proli & Familia”, Natalia Proca, Veaceslav Feodorov, Timofei Moroz, Sergiu Bălan, Ion Lupușor, Svetlana Ciohodaru, SRL „RumiBere”, Igor Brînză, SRL „Iachimov Prim”, SRL „Bioclubgrup”, Denis Ardeleanu, Lidia Panuța, Vitalie Puiu, ÎI „Onucu Ion”, SRL „Supracolor”, ÎI „Service Neculce”, SRL „Consatrans”, Oleg Cebotari, Vladimir Godin, SRL „Auto-Tanie-Service”, Igor Brînză, Cristina Friscu, Victor Tenciu, SRL „Elevatexpo”, SRL „Seftof Servers”, Oleg Ciuntu, Gneuşeva Anna, Victor Voina, SRL „Mezalimpe”, Serghei Gorodetschi, Anatolie Costiuc, Rodica Nicolaescu, SRL „Iuganord”, Vasile Beiu, SRL „Elitautodiamant”, Oxana Petruc, SRL „Şeitani Grup”, Valentina Poremslcaia, SRL „Spartanex”, Vasile Dubciac, SRL „Expert Tutun”, SRL „Laguardia Agrobussines”, SRL „Surprisflor”, Tatiana Polihovscaia, Irina Starcenco, SRL „Proleasing”, SRL „Anser-Construct”, Ghenadie Neamțu, SRL „Status Lesing”. Violeta Corețchi, SRL „Adox-Irs”, SRL „Status Leasing”, Nicolae Rotari, SA „Volan”, Igor Starcenco, SRL „Elevatexpo”, Eugeniu Calalb, SRL „Ribac Gurman”, Anatolie Costiuc, Dumitru Rusu, SRL „Vladmar”, SRL „Vidacolor”, Ecaterina Cotoban, SRL „HB Media”, SRL „General Media Group”, Deschide.md, Oxana Burlacu, SRL „Corporation Construct M”, SRL „Carne Sud”, SRL „Pricomtax”, Natalia Zuza, Corneliu Ciobanu, SRL „PPD și CMC”, Vasile Matcovschi, SRL „Costavinex”, SRL „Total Agro Prim”, Luminița Peticaru, SRL „Dami-MB”, SRL „Agrovercom”, Igor Coțofana, Tatiana Vainrub, Artur Ciorbă, Aliona Pantelenciu, Galina Zozuleac, Valentin Marian, Iovu Ruslan, Raisa Udovicenco, Natalia Petco, Cristina Țurcan, Igor Costin, Alexandru Leșno, Tatiana Săl, Maria Burlacu, Vasile Burlacu, Anatolie Iasciuc, SRL „Stilconstruct”, SRL „Direcom”, SRL „Perluval”, SRL „Elita 5”, Sergiu Dracinski, SA „Liga 2”, SRL „Rolaco”, Grigore Buja, Lilian Popa, SRL „Espason Group”, Sirin Bucătar, Vlad Mar, SRL „Pricontax”, Ministerul Justiției al R. Moldova, Vladimir Găină, Irina Zelinscaia, Fiodor Pantelenciu, SRL „Metaloprod”, Viorica Cvasnitcaia, Vitalie Dubița, Vasile Bunduchi, Axenia Scifos, SRL „Alfatin Grup”, Anatolie Postolachi, Mihail Casineanu, SRL „Comit-prim”, SRL „Costești Vin”, Ion Tăbîrță, SRL „Bonus Club”, ÎI „Comlev Valentina”, Nicolae Rotari, SRL „Anser-Construct”, SRL „Octopusprof”, Vitalie Ursu, Vasile Bunduchi, Angela Topor, Proleasing, în perioada specificată a falsificat mai multe ordine privind achitarea taxei de stat de către BC „Moldindconbank” SA în sumă totală de

4.139.570,77 lei, eliberând ordinele de plată falsificate avocatului Dorogoi Ion xxxxx, care organiza prezentarea acestora împreună cu cererile privind încasarea datoriei sau executarea dreptului ipotecar instanțelor judecătorești naționale, prin intermediul întreprinderii SRL „LEGALTRIUMF”, fără achitarea acestor plăți obligatorii la bugetul de stat, păstrându-le pe conturile BC „Moldindconbank” SA.

În asemenea împrejurări, persoanele vizate, prin neachitarea taxelor respective în sumă totală de 4.139.570,77 lei și menținerea acestora pe conturile BC „Moldindconbank” SA, obținând posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de suma specificată la propria dorință, au dobândit ilicit prin înșelăciune mijloacele bănești specificate, cauzând bugetului de stat un prejudiciu în proporții deosebit de mari.

În aceste circumstanțe, Punga Olga xxxxx, acționând în interesul grupului criminal organizat, condus de către Platon Elena xxxxx, prin acțiunile sale intenționate a dobândit prin înșelăciune mijloacele financiare în sumă de 4.139.570,77 lei, prin neachitarea acestora la bugetul public național și menținerea acestora pe conturile BC „Moldindconbank” SA, obținând posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de suma specificată la propria dorință.

Astfel, acțiunile inculpatei Punga Olga xxxxx au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită în proporții deosebit de mari.

3. În motivarea soluției sale prima instanță a menționat, că deși Punga Olga nu a recunoscut vina în săvârșirea faptei incriminate prin rechizitoriu, vinovăția acesteia a fost dovedită pe deplin prin probele administrate, prin declarațiile martorilor și materialele dosarului cercetate în ședința de judecată, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, veridicității și coroborării lor.

Astfel, pentru a ajunge la concluzia privind constatarea vinovăției inculpatei Punga Olga, prima instanță a supus unei analize minuțioase probele cercetate în cadrul ședinței de judecată, și anume:

- declarațiile martorilor Țurcanu Adrian; Negru Ecaterina; Briceac Andrei; Murzac Tatiana; Curti Alexei; Ceban Ludmila; Gudumac Andrian; Macovei Tatiana; Todorov Larisa; Groza Vitalie; Cibotaru Victor; Capanji Maxim; Serov Alexandr; Ceban Mihail;

- ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 16 ianuarie 2017, prin care a fost ridicat DVD-R-ul de model Hawk cu capacitatea de 4,7 Gb cu inscripția PC-1, PC-2, Dorogoi 19.08.14, în vederea examinării conținutului acestuia (f.d. 1-2, vol.V);

- procesul-verbal de cercetare a obiectelor din 16 ianuarie 2017, în care s-a examinat informația stocată pe DVD-R-ul de model Hawk cu capacitatea de 4,7 Gb cu inscripția PC-1, PC-2, Dorogoi 19.08.14. În urma cercetării comunicărilor prin „Skype” (mesaje scrise) care au avut loc între utilizatorul Dorogoi Ion al cărui ID în Skype este „ion dorogoi” și utilizatorul ID-lui în Skype „Ivanov Ivan Ivanovich” care a fost utilizat de către Platon Veaceslav. S-a stabilit că utilizatorul ion_dorogoi și Ivanov Ivan Ivanovich discută asupra unor situații pe anumite cazuri, printre care este prezentă și o discuție din 28 iulie 2014, în care se evidențiază că primul

îi adresează la ora 10:17 min. în limba rusă întrebarea – „Здравствуйте, мне нужна госпошлина на 50000 леи, могу ли я обратиться к Ольге П. или заплатить. Спасибо” iar la ora 16:45 min. îi adresează întrebarea – „Наберите пожалуйста Ольгу П. На счет госпошлины, она сказала что без вашей команды ничего делать не будет. Спасибо”;

- raportul de expertiză nr. 237 întocmit la 09 decembrie 2016, prin care s-a format concluzia ca impresiunile de ștampile rotunde a BC „Moldindconbank” SA, plasate câte una pe fiecare din ordinele de plată, la rubrica „plătitor” este indicată Banca Comercială „Moldindconbank” SA, cont bancar - xxxxx, și anume: nr. 177 din 19 martie 2013; nr. 178 din 19 martie 2013; nr. 174 din 19 martie 2013; nr. 246 din 29 martie 2013; nr. 257 din 19 aprilie 2013; nr. 378 din 03 iulie 2013; nr. 571 din 09 septembrie 2013; nr. 212 din 22 aprilie 2015; nr. 217 din 14 mai 2015; nr. 127 din 14 mai 2015; nr. 249 din 19 mai 2015; nr. 266 din 22 mai 2015; nr. 275 din 26 mai 2015, nr. 349 din 12 iunie 2015; nr. 349 din 12 iunie 2015; nr. 456 din 03 iulie 2015; nr. 488 din 08 iulie 2015; nr. 641 din 03 august 2015; nr. 658 din 08 august 2015; nr. 971 din 30 septembrie; nr. 973 din 30 septembrie; nr. 981 din 09 octombrie 2015; nr. 984 din 09 octombrie 2015; nr. 1003 din 15 octombrie 2015; nr. 1067 din 30 decembrie 2015; nr. 188 din 22 ianuarie 2016; nr. 223 din 02 februarie 2016; nr. 241 din 02 februarie 2016; nr. 242 din 09 februarie 2016; nr. 235 din 11 februarie 2016; nr. 252 din 16 februarie 2016; nr. 251 din 19 februarie 2016; nr. 251 din 23 februarie 2016; nr. 260 din 23 februarie 2016; nr. 275 din 03 martie 2016; nr. 288 din 04 martie 2016; nr. 298 din 12 martie 2016; nr. 315 din 22 martie 2016; nr. 311 din 22 martie 2016; nr. 310 din 22 martie 2016; nr. 350 din 04 aprilie 2016 - nu au fost aplicate cu ștampila BC „Moldindconbank” SA, modele de comparație ale căreia au fost prezentate, ci cu o altă ștampilă (f.d. 73-83, vol.IV);

- raportul de expertiză judiciară nr. 263, 264 din 31 ianuarie 2017, prin care s-a concluzionat că impresiunea de ștampilă rotundă a BC „Moldindconbank” SA de pe certificatul nr. 1/142-B din 09 noiembrie 2015 nu a fost aplicată cu clișeul ștampilei BC „Moldindconbank” SA, modele de comparație ale căreia au fost prezentate anterior la dispunerea expertizei nr. 237 din prezenta cauză penală. Nu Groza Vitalie, ci o altă persoană a executat semnătura plasată în certificatul nr.1/142-B din 09 noiembrie 2015 (f.d. 108-116, vol.IV);

- procesul-verbal de ridicare din 07 iulie 2016 privind ridicarea de la Ministerul Finanțelor, Trezoreria de Stat a informației privind achitarea taxelor de stat de către BC „Moldindconbank” SA pentru perioada 2013-2016 (f.d. 119, vol.IV);

- procesul-verbal de examinare a documentelor din 05 decembrie 2016, în cadrul căruia au fost examinate: extrasul din contul nr. xxxxx în format electronic „Excel” împreună cu istoricul creării, procesării și executării documentului, intitulat xxxxx cu capacitatea documentului de 507 kb pentru perioada 03.01.2015 - 03.12.2015 și extrasului din contul nr. xxxxx în format electronic în format „Excel” împreună cu istoricul creării, procesării și executării documentului, intitulat „xxxxx” cu capacitatea documentului de 608 kb pentru perioada 02.02.2015 - 22.11.2016, informație ridicată prin procesul-verbal de ridicare din

23.11.2016; - lista cererilor înaintate în instanțele de judecată a căror taxe de stat nu au fost reflectate în evidența contabilă a băncii pe 5 file; a listei cererilor de înaintare în instanțele de judecată aferentă debitorilor problematici perioada 2013 - 2016 pe 30 file, a notei informative adresată Direcției control intern a BC „Moldindconbank” SA de către șeful Direcției legalitate și angajații acesteia pe 1 filă și a listei debitorilor BC „Moldindconbank” SA pe 41 file, documente ridicate prin procesul-verbal de ridicare suplimentară din 29 noiembrie 2016. În urma examinării datelor disponibile, adică a extraselor din conturi, a listelor și a altor materiale indicate supra, s-a stabilit că în perioada examinată au semnat cereri pentru care nu s-au achitat taxa de stat următoarele persoane: Alexandru Balica, Gavril Burdujan, Cristina Ungureanu, Gheorghe Sclifos, Ion Dorogoi, Marina Chitic, Natalia Pojar, Tatiana Neghin, Viorica Sîrbu.

Astfel, persoanele menționate au înaintat acțiuni civile în judecată fără a fi achitată taxa de stat în 235 de cazuri, în sumă totală de 4 047 606,20 lei, fiecare în parte după cum urmează:

- Alexandru Balica - 347 009,14 lei (23 cazuri);
- Cristina Ungureanu - 163 832,72 lei (13 cazuri);
- Gheorghe Sclifos - 83 613,55 lei (7 cazuri);
- Ion Dorogoi - 195 289,35 lei (6 cazuri);
- Marina Chitic - 564 571,74 lei (42 cazuri);
- Natalia Pojar - 1 996 249,29 lei (79 cazuri);
- Tatiana Neghin - 646 940,41 lei (61 cazuri);
- Viorica Sîrbu - 50 000 lei (1 caz);
- Gavril Burdujan - 100 lei (1 caz), (f.d.122-124, vol.IV).

- procesul-verbal de ridicare și de examinare din 23 noiembrie 2016, prin care au fost ridicate: - contractul de prestări servicii juridice din 20 martie 2012 încheiat între BC „Moldindconbank” SA și SRL „LEGALTRIUMF”; - contractul nr. 512 de prestare a serviciilor juridice din 30 aprilie 2015 (în limba rusă) încheiat între BC „Moldindconbank” SA și SRL „LEGALTRIUMF”; - acordul adițional la contractul de prestări servicii juridice din 20 martie 2012 încheiat între BC „Moldindconbank” SA și SRL „LEGALTRIUMF”, precum și alte documente. Astfel, se constată că prin semnarea acestora a fost stabilit obiectul prin care prestatorul se obligă să presteze beneficiarului servicii juridice în domeniul recuperării datoriilor pe credite problematice; prestatorul va presta următoarele servicii juridice: - oferă consultații, explicații și expune concluzii cu privire la problemele juridice; - prezintă informații verbale și în scris referitoare la legislație; - elaborează modele de documente cu caracter juridic, inclusiv contracte, cereri, demersuri și alte modele de acte procedurale; - oferă consultații cu privire la aplicarea și interpretarea legislației civile, administrative și penale (f.d. 8-9, 35-43, vol.II);

- procesul-verbal de ridicare din 29 noiembrie 2016 xxxxx (f.d. 12-17, vol.II, f.d. 1-57 vol.IV);

- procesul-verbal de ridicare din 25 octombrie 2016, prin care au fost ridicate xxxxx. Potrivit documentelor din dosarul civil xxxxx, se constată că BC „Moldindconbank” SA în luna martie 2016 a depus cerere de chemare în judecată

privind încasarea datoriei bancare în mod solidar atașând la cererea dată și ordinul de plată a taxei de stat, care în raportul de expertiză nr. 237 din 09 decembrie 2016, efectuat în cadrul acestei cauze penale s-a constatat a fi false ordinele de plată de genul dat. Astfel, și în informația ridicată de la BC „Moldindconbank” SA s-a stabilit că nu a fost achitată asemenea taxă (f.d. 143-162, vol.VI);

- ordonanța privind anexarea documentelor din 01 septembrie 2017, prin care au fost recunoscute în calitate de mijloace materiale de probă următoarele documente; - contractului de prestări servicii din 20 martie 2012, încheiat între beneficiarul BC „Moldindconbank” SA și prestatorul SRL „LEGALTRIUMF”; - nota de serviciu din 04 mai 2016, privind propunerea inițierii unui control de serviciu; - raport privind controlul efectuat în vederea achitării taxelor de stat aferente dosarelor înaintate în instanțele judecătorești; - lista cererilor înaintate în instanța de judecată a căror taxe de stat nu au fost reflectate în evidența contabilă a băncii (f.d. 148, vol.VI).

De asemenea prima instanță a reținut, că potrivit materialelor dosarului, la 17 mai 2016, de către organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție, în temeiul unei bănuieli rezonabile că a fost săvârșită infracțiunea prevăzută de art. 335 alin. (3) Cod penal, pe faptul abuzului de serviciu săvârșit de către administratorul unei bănci, a fost începută urmărirea penală în cauza penală nr. 2016970313 (f.d. 16, vol.I).

Prin ordonanța din 21 ianuarie 2017, Punga Olga a fost pusă sub învinuire, fiindu-i imputată comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 42, 335 alin. (1/1) și alin. (3) Cod penal (f.d. 55, vol.V).

Ulterior, la 24 august 2017 de către Procuratura Anticorupție, în baza raportului procurorului în Procuratura Anticorupție, Ciobanu Mircea, a fost pornită cauza penală nr. 2017978318, în temeiul unei bănuieli că a fost săvârșită infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, pe faptul escrocheriei, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere în proporții deosebit de mari (f.d. 162, vol.I).

La 28 august 2017, cauzele penale au fost conexate într-o procedură unică, cu atribuirea numărului de bază 2016970313 (f.d. 165, vol.I).

La 08 septembrie 2017 prezenta cauză penală a fost disjunsă din cauza penală nr. 2016970313 conform prevederilor art. 297¹ alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, în privința lui Punga Olga xxxxx (f.d. 1-15, vol.I).

Prin ordonanța din 04 septembrie 2017, în temeiul art. art. 52, 255, 281, 282, 283 Cod de procedură penală, în privința lui Punga Olga a fost modificată acuzarea, imputându-i-se comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal (f.d. 140-141, vol.VI), învinuire ce corespunde și rechizitoriului (f.d. 171-205, vol.VI).

Raportând circumstanțele concrete ale cauzei, stabilite în urma analizei minuțioase și aprecierii legale a probelor administrate de către acuzare în cadrul urmăririi penale și prezentate instanței de judecată, cercetate în ședințele de judecată, la constatările practicii judiciare constante cu referire la elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie, prima instanță a conchis, că vinovăția

inculpatei Punga Olga în săvârșirea infracțiunii imputate a fost dovedită pe deplin și în susținerea acestei concluzii instanța a indicat următoarele circumstanțe de fapt stabilite la examinarea cauzei.

Astfel, prima instanță a menționat, că prin probele acumulate s-a constatat, că în perioada de până la anul 2009, Platon Veaceslav deținea funcția de vicepreședinte al Consiliului acționarilor băncii BC „Moldindconbank” SA, fapt confirmat de către inculpata Punga Olga în cadrul audierilor în fața instanței de judecată.

Totodată potrivit declarațiilor date în ședința de judecată de martorul Groza Vitalie, în perioada 2008-2009, în cadrul băncii, de către Platon Veaceslav a fost înaintată propunerea referitor la încheierea unui contract de asistență juridică cu compania SRL „LEGALTRIUMF”, invocând drept motiv nemulțumirea față de portofoliul mare de credite și slaba performanță a specialiștilor din cadrul Direcției legalitate, fiind menționat faptul, că aceștia nu ar fi avut calitățile profesionale necesare în acest domeniu.

Prima instanță a menționat că deși, potrivit înscrierilor oficiale existente în Registrul persoanelor juridice SRL „LEGALTRIUMF” avea în calitate de fondatori pe Luncari Vitalie (xxxxx) și Balica Alexandru (xxxxx), ultimul deținând și funcția de administrator, de facto gestionar și beneficiar al acestei persoane juridice era Platon Veaceslav.

Prima instanță a indicat că această concluzie și anume că Platon Veaceslav era gestionarul și beneficiarul efectiv al SRL „LEGALTRIUMF”, respectiv și beneficiarul efectiv al mijloacelor financiare ale acestei companii, a fost reținută din declarațiile martorilor audiați în ședința de judecată precum și probele materiale cercetate.

Astfel, prin declarațiile sale martorul *Capanji Maxim*, care fiind prevenit de răspundere penală în corespundere cu prevederile art. 312 Cod penal, a comunicat instanței că, director al SRL „LEGALTRIUMF” era Alexandru Balica, dar beneficiar efectiv era Veaceslav Platon. În lucrul de zi cu zi contacta cu Adrian Țurcan, care îi era conducător nemijlocit, dar când apăreau anumite probleme le soluționa cu Veaceslav Platon, căruia săptămânal îi dădea darea de seamă în scris și verbal. În caz de necesitate urgentă, dacă nu putea soluționa chestiunile apărute cu Țurcan sau Balica, putea să ia legătura directă cu Veaceslav Platon. Legătura cu V. Platon era efectuată prin intermediul telefonului, aplicațiilor Skype, Viber, WhatsApp, etc. Din 2013 i s-a dat un telefon în care era programa Skype și până în aprilie 2014 prin telefon sau calculator ținea legătura cu Veaceslav Platon prin Skype, care era înregistrat în skype ca „Ivanov Ivan Ivanovich”. Din aprilie 2014 a comunicat prin Viber sau WhatsApp.

Prima instanță a subliniat, că în cadrul ședinței de judecată martorul a declarat că comunica cu Platon Veaceslav atât verbal, cât și în scris. Nu poate să știe cine era la capătul celălalt, dar și-a făcut concluziile reieșind din acțiunile ce se desfășurau în rezultat. Lucrul în SRL „LEGALTRIUMF” era construit în așa fel ca nimeni să nu poată lua vreo decizie în locul lui Veaceslav Platon, decizia finală întotdeauna îi aparținea lui. Astfel, până a lua decizia, el discuta destul de amănunțit cu juristul responsabil despre variantele posibile, soluțiile posibile, de

aceea și spune că este sigur că discuta cu Platon V. pe nickname-ul lui Platon, or vocea dlui Platon nu o poate confunda cu a nimănu.

În continuare prima instanță a menționat că, martorul *Țurcan Adrian*, de asemenea fiind prevenit de răspunderea penală ce o poartă conform art. 312 Cod penal, a declarat, că din toamna anului 2013 a fost numit neoficial de către Veaceslav Platon în calitate de conducător al subdiviziunii respective (Departamentul juridic al SRL „LEGALTRIUMF”), care număra în jur de 15 persoane și care lucrau pe echipe. În cadrul activității SRL „LEGALTRIUMF”, când erau necesare careva mijloace financiare pentru achitarea combustibilului, serviciilor comunale etc., se adresa nemijlocit lui Veaceslav Platon în vederea obținerii sumei solicitate. Administrator și fondator al SRL „LEGALTRIUMF” *de iure* era Alexandru Balica, dar *de facto*, conducător era Aliona Stașevscaia. Când avea anumite dubii referitoare la sarcinile care îi erau încredințate, îl contacta direct pe Veaceslav Platon. A explicat că interviul cu privire la posibilitatea unei eventuale angajări la SRL „LEGALTRIUMF” l-a avut cu Aliona Stașevscaia care s-a prezentat ca fiind conducătorul acestei societăți, ulterior, după ce au început colaborarea, aceasta i-a făcut cunoștință cu Veaceslav Platon și i-a comunicat că conducătorul ei și al lui este Veaceslav Platon. Martorul a mai concretizat că a fost numit neoficial de către Veaceslav Platon în funcția de șef al Departamentului juridic, adică în mod verbal, fiind anunțat atât el, cât și persoanele care urmau să cunoască acest lucru. Pe Veaceslav Platon l-a văzut de mai multe ori. Comunica cu acesta prin intermediul mai multor aplicații. ID-ul pentru Skype a lui Veaceslav Platon i-a fost comunicat de către Aliona Stașevscaia, ID-ul celorlalte aplicații i-au fost comunicate de către Veaceslav Platon personal.

Prima instanță de asemenea a remarcat faptul, că și martorul apărării *Groza Vitalie*, fiind avertizat de răspundere penală în corespundere cu prevederile art. 312 Cod penal, a relatat că SRL „LEGALTRIUMF” era controlată de către Veaceslav Platon, iar colaboratorii societății îi raportau regulat acestuia despre toată activitatea.

Același martor, *Groza Vitalie*, care a deținut și funcția de prim-vicepreședinte al băncii, în ședința de judecată a confirmat și faptul, că Veaceslav Platon era și acționar majoritar al BC „Moldindconbank” SA.

Urmărind derularea evenimentelor, prima instanță a stabilit, că în continuare, între BC „Moldindconbank” SA și SRL „LEGALTRIUMF” au fost încheiate mai multe acte de colaborare, printre care contractul de prestări servicii juridice din 20 martie 2012, acordul adițional la contractul de prestări servicii juridice din 20 martie 2012, contractul nr. 512 de prestare a serviciilor juridice din 30 aprilie 2015, precum și alte documente, fapt confirmat prin procesul-verbal de ridicare și de examinare din 23 noiembrie 2016.

Din conținutul actelor ridicate și anexate la dosar, prima instanță a constatat că prin semnarea acestora a fost determinat cercul obligațiilor prestatorului (SRL „Legal Triumf”), care prevedeau acordarea serviciilor juridice în domeniul recuperării datoriilor pe credite problematice: oferirea consultațiilor, explicațiilor și expunerea de concluzii cu privire la problemele juridice; prezentarea informațiilor verbale și în scris referitoare la legislație; elaborarea modelelor de

documente cu caracter juridic, inclusiv contracte, cereri, demersuri și altor modele de acte procedurale; oferirea consultațiilor cu privire la aplicarea și interpretarea legislației civile, administrative și penale. Colaborarea dintre SRL „LEGALTRIUMF” și BC „Moldindconbank” SA era asigurată de către Departamentul legalitate al băncii.

În acest sens prima instanță a menționat și declarațiile martorului *Gudumac Adrian*, care fiind audiat în ședința de judecată a declarat că în perioada 2013 activa jurisconsult al Direcției legalitate al BC „Moldindconbank” SA. În atribuțiile sale intra consultarea filialelor, perfectarea cererilor de chemare în judecată privind încasarea datoriilor, inclusiv participarea în calitate de reprezentant al reclamantului. Documentele pe litigii veneau de la Departamentul analiza persoanelor fizice și Departamentul analiza persoanelor juridice. În materialele care erau prezentate, erau incluse toate actele pentru înaintarea în instanța de judecată. Actele se transmiteau prin act de predare-primire, inclusiv prin sistemul SharePoint, unde se ducea evidența dosarelor problematice. Direcția participa doar pe cele neasigurate, adică până la 40000,0 lei, ulterior până la 100000,0 lei. Pe dosarele asigurate participa numai SRL „LEGALTRIUMF”. Dosarele asigurate se transmiteau către SRL „LEGALTRIUMF” prin act de predare-primire. Ridicau dosarele Balica, Cristina Ungureanu, care era angajată prin cumul la SRL „LEGALTRIUMF” și la bancă, mai erau persoane care se ocupau cu corespondența între bancă și SRL „LEGALTRIUMF”. Documentele erau transmise fără cererea de chemare în judecată și fără taxa de stat. Pentru achitarea taxei de stat, reprezentanții SRL „LEGALTRIUMF” făceau note de serviciu și o transmiteau în adresa băncii.

Potrivit declarațiilor martorului *Țurcan Adrian*, care fiind audiat în ședință sub jurământ, din luna februarie 2013 a început să colaboreze cu SRL „LEGALTRIUMF”, o societate care avea două compartimente: unul juridic și unul contabil. Funcția departamentului juridic în mare parte era axată pe recuperarea creanțelor problematice ale BC „Moldindconbank” SA. Din toamna anului 2013 a fost numit neoficial de către Veaceslav Platon în calitate de conducător al subdiviziunii respective, care număra în jur de 15 persoane și care lucrau pe echipe. Fiecare echipă avea un jurist coordonator. Din 2013-2014 conducători ai echipelor erau Ion Dorogoi, Maxim Capanji și Alexandru Cerevatov. Efectiv, când banca decidea că o creanță a devenit problematică, transmitea acel dosar pentru a întreprinde măsurile necesare în vederea recuperării datoriei. În cadrul SRL „LEGALTRIUMF” dosarele se repartizau echipelor în dependență de volumul de lucru care îl aveau. Când se constata că măsurile întreprinse nu au fost suficiente pentru stingerea creanței, se întocmea o cerere de chemare în judecată. Juristul coordonator, în procedura căruia se afla dosarul, întocmea o notă/cerere în adresa prim-vicepreședintelui Vitalie Groza cu privire la necesitatea achitării taxei de stat, cu indicarea sumei necesare. Acea cerere, prin intermediul curierilor sau a unor juriști din cadrul SRL „LEGALTRIUMF” se transmitea Direcției legalitate a băncii. Banca, la rândul ei, timp de la câteva zile la două săptămâni, prin intermediul angajaților Direcției legalitate le transmitea documentul ce atesta achitarea taxei de stat solicitată.

În toamna anului 2014 sau 2015, nu își amintește exact, a fost contactat de către Veaceslav Platon, care i-a comunicat că din acea zi toate solicitările privind achitățile plăților taxei de stat pe dosarele cu BC „Moldindconbank” SA urmează a fi transmise colegului și subalternului Dorogoi Ion, care se va ocupa de acele proceduri. Litigiile erau de o valoare mai mare de 100 mii lei, respectiv și valoarea taxei de stat era de la 3000 lei până la 50000 lei. După acea discuție avută cu Veaceslav Platon la oficiul SRL „LEGALTRIUMF”, a organizat o ședință la care au participat Ion Dorogoi, Maxim Capanji, Alexandru Cerevatov, unde a anunțat că din acea zi toate solicitările cu privire la taxa de stat urmează a fi direcționate lui Ion Dorogoi, care se va ocupa de toate procedurile necesare.

În aceeași ordine de idei, prima instanță a menționat și declarațiile martorului *Capanji Maxim*, care fiind audiat în ședința de judecată a declarat că din 10 decembrie 2013 până la 13 decembrie 2016 a activat la SRL „LEGALTRIUMF” în calitate de jurist coordonator. Conducătorul său nemijlocit era juristul Adrian Țurcan, care l-a invitat să lucreze. Ion Dorogoi deținea o funcție asemănătoare celei ca a sa, de jurist coordonator. La primirea dosarului, juristul căruia îi erau repartizate materialele, pregătea notă de serviciu în care indica inclusiv suma ce urmează a fi achitată în calitate de taxă de stat și rechizitele bancare unde această sumă trebuia achitată. În baza acestei note, martorul Maxim Capanji personal îndeplinea o blanchetă electronică unde indica toate rechizitele: beneficiarul, trezoreria, banca, codurile bancare ale instanțelor judecătorești, după ce a fost introdus IBAN-ul, și acest cod, suma ce urma a fi achitată, dosarul pe care trebuia să fie achitată, debitorul etc. Această dispoziție o trimitea electronic lui Ion Dorogoi. Modelul dispoziției de plată electronică a primit-o de la Ion Dorogoi. Din câte ține minte era în Windows Excell.

De asemenea martorul *Țurcan Adrian* a explicat faptul că, Punga Olga a discutat cu el o singură dată pe subiectul achitării taxei de stat și atunci a fost la rugămintea lui Ion Dorogoi de a ridica o taxă de la dumneaiei din motiv că el nu reușea să treacă pe la ea. În holul sediului central al BC „Moldindconbank” SA situată pe str. Armenească, 38, aceasta i-a transmis un plic în care se afla dovada achitării taxei de stat, suma nu și-o amintește și nici debitorul. Acest plic i l-a transmis lui Ion Dorogoi. Nu cunoaște ce funcție deținea Olga Punga în cadrul BC „Moldindconbank” SA, știe doar că oficiul acesteia se afla la sediul central, la unul din etajele superioare. În cadrul activității SRL „LEGALTRIUMF” când erau necesare careva mijloace financiare pentru achitarea combustibilului, serviciilor comunale etc., se adresa nemijlocit lui Veaceslav Platon în vederea obținerii sumei solicitate. Dacă până în 2014 de toate aceste proceduri se ocupa Oleg Cervatiuc, din 2014 aceste mijloace financiare i se transmiteau prin intermediul Elenei Platon, sora lui Veaceslav Platon sau prin intermediul lui Olga Punga. Transmiterea efectivă a mijloacelor financiare solicitate, care variau în sumă până la 10 mii lei îi erau transmise în lei moldovenești sau altă valută străină, în holul sediului central al BC „Moldindconbank” SA. Respectiv, după confirmarea de către Veaceslav Platon a sumei solicitate, prin intermediul aplicației Skype, lua legătura cu Elena Platon sau Olga Punga și se înțelegeau despre ora când se poate apropia și ridica mijloacele financiare solicitate. Personal nu cunoștea funcția dnei Punga,

dar știe că avea un birou alăturat de Elena Platon. Prima dată a fost informat că ar putea apărea careva probleme referitoare la taxa de stat prin luna mai a anului 2016 de către Oleg Voloșin, care era angajat al Direcției legalitate a BC „Moldindconbank” SA. Acesta i-a comunicat că Vitalie Groza ar fi înaintat o plângere la procuratură în care indica că mai multe dispoziții de plată a taxei de stat prezentate în instanțele judecătorești de către colaboratorii SRL „LEGALTRIUMF” ar fi fost falsificate. Anume cum au fost falsificate nu cunoaște, Voloșin Oleg i-a pus că V. Groza a indicat în plângerea sa că ordinele de încasare a taxei de stat ar fi fost falsificate, el răspunzându-i că nu-l privește această problemă, or aceste ordine de încasare le primeau de la bancă, pe ele sunt aplicate ștampilele băncii, că SRL „LEGALTRIUMF” nu se ocupă de achitarea taxei de stat și că nu primește careva mijloace financiare în acest scop, respectiv, banca urmează să se clarifice pe intern cu această problemă. După această discuție, l-a telefonat pe Veaceslav Platon și i-a adus la cunoștință despre problema relatată de Voloșin Oleg, la care acesta i-a comunicat că dânsul se va clarifica cu problema dată. Declară cert că din luna mai sau iunie 2016 solicitările cu privire la achitarea taxei de stat se expediau nu prin Ion Dorogoi, ci în mod direct Direcției legalitate a BC „Moldindconbank” SA. La fel, martorul a comunicat instanței că este sigur de faptul că Olga Punga era subordonată Elenei Platon, deoarece de nenumărate ori a asistat când Olga Punga era invitată de Elena Platon și primea anumite indicații, precum și din considerentele că solicitările cu privire la achitarea, la transmiterea cărorva mijloace financiare le înainta doamnei Olga Punga doar în situațiile când dna Elena Platon era lipsă, acestea activând în birouri alăturate. Cu Olga Punga comunica prin Skype, iar ID-ul Olgăi Punga era „melisenta67” posibil să greșească consecutivitatea cifrelor dar în ce privește „melisenta” e sigur. Comunica cu Veaceslav Platon prin intermediul mai multor aplicații. ID- ul pentru Skype a lui Veaceslav Platon (indicându-l la urmărirea penală - „Ivanov Ivan Ivanovich”) i-a fost comunicat de către Aliona Stașevscaia, iar ID-ul celorlalte aplicații i-au fost comunicate de către Veaceslav Platon personal. A mai comunicat martorul, că SRL „LEGALTRIUMF” avea încheiat contract de colaborare cu BC „Moldindconbank” SA, unul din 2012 probabil, după care a fost încheiat un acord adițional, dacă nu greșește, fiind modificată suma onorariului SRL „LEGALTRIUMF”, exact nu poate spune dacă a fost un acord adițional sau a fost încheiat un nou contract prin toamna anului 2015. Conform prevederilor contractului, toate cheltuielile suportate de SRL „LEGALTRIUMF” urmau a fi acoperite de suma contractului, însă în practică nu se acopereau. A fost renegociat acel contract din toamna anului 2015 pentru a acoperi cheltuielile, însă la nivel practic nu se acopereau. Olga Punga i-a transmis de câteva ori mijloace financiare, câte anume nu ține minte, doar că mai mult de 2-3 ori. Necesitățile mijloacelor transmise erau pentru acoperirea cheltuielilor pentru serviciile comunale, combustibil ș.a. Neoficial Olga Punga era persoana de încredere a lui Veaceslav Platon, că erau promise sau nu remunerări dumneai nu cunoaște pentru că ea discuta în mod direct cu Veaceslav Platon. Despre faptul că Olga Punga este persoana sa de încredere i-a comunicat Veaceslav Platon personal. Suplimentar, a comunicat că Ion Dorogoi discuta personal cu Veaceslav Platon și nu avea nevoie de intermediari.

Prima instanță a remarcat, că atât martorul Țurcan Adrian, cât și martorul Capanji Maxim au declarat în fața instanței de judecată că Veaceslav Platon era înregistrat în Skype ca „Ivanov Ivan Ivanovich”, respectiv instanța de judecată a respins alegațiile părții apărării prin care a fost invocat că nu ar fi fost stabilit cine este utilizatorul acestui ID, în Skype existând vreo 21 de utilizatori cu același nume. Aceste afirmații fiind apreciate ca pur declarative, fără prezentarea cărorva probe care să ateste cele invocate și care ar combate declarațiile martorilor.

Mai mult, a fost accentuat, că în ședința de judecată, instanța a cercetat DVD-R-ul de model Hawk cu capacitatea de 4,7Gb cu inscripția PC-1, PC-2, Dorogoi 19.08.14, fiind examinată informația stocată în urma studierii comunicărilor prin „Skype” (mesaje scrise) care au avut loc între utilizatorul Dorogoi Ion al cărui ID în Skype este „ion dorogoi” și utilizatorul ID-lui în Skype - „Ivanov Ivan Ivanovich” care a fost utilizat de către Veaceslav Platon. În rezultat s-a stabilit, că utilizatorul ion_dorogoi și Ivanov Ivan Ivanovich discută asupra unor situații, printre care este prezentă și o discuție din 28.07.2014, în care se evidențiază că primul îi adresează la ora 10:17 min. în limba rusă întrebarea - *„Здравствуйте, мне нужна госпошлина на 50000 лей, могу ли я обратится к Ольге П. или заплатить. Спасибо”*, iar la ora 16:45 min. îi adresează întrebarea - *„Наберите пожалуйста Ольгу П. На счет госпошлины, она сказала что без вашей команды ничего делать не будет. Спасибо.”*

Din conversația indicată, prima instanță a reținut, că adresarea lui Dorogoi Ion către Platon Veaceslav se referă la faptul că are nevoie de o taxă de stat în mărime de 50000,0 lei, întrebând dacă poate să se adreseze la Olga P. sau să o achite. După care mai târziu, i-a solicitat lui Platon Veaceslav să o contacteze pe Olga P. referitor la taxa de stat, or dânsa a spus că nu va face nimic fără confirmarea sa.

Prima instanță a conchis, că prin conversația ținută de Dorogoi Ion și Platon Veaceslav se confirmă și declarațiile martorului Țurcan Adrian, care la fel a explicat faptul că, în cazul în care avea nevoie de mijloace financiare în cadrul activității SRL „LEGALTRIUMF”, se adresa lui Platon Veaceslav în vederea obținerii sumei solicitate, inclusiv prin intermediul aplicației Skype, apelându-l pe ID-ul „Ivanov Ivan Ivanovich”. Respectiv, după confirmarea de către Platon Veaceslav a sumei solicitate, prin intermediul aplicației Skype, lua legătura cu Platon Elena sau Punga Olga și se înțelegeau despre ora când se poate apropia și ridica mijloacele financiare solicitate.

La fel, prima instanță a remarcat, că atât martorul acuzării Țurcan Andrian, cât și martorul apărării Groza Vitalie, au confirmat în fața instanței de judecată că Punga Olga era omul de încredere a lui Platon Veaceslav. Groza Vitalie, deținând și funcția de prim-vicepreședinte al băncii, a indicat că Punga Olga avea 2 compartimente de activitate în bancă: unul ceea ce ține de atribuțiile de serviciu, al doilea - Punga Olga era omul de încredere a lui Platon Veaceslav și care asigura verificarea și monitorizarea tuturor contractelor care țineau de cheltuielile capitale (investiționale) sau curente. În bancă se știa că indiferent de funcția ocupată, fie vicepreședinte al băncii sau președinte sau șef de departament, la

solicitarea din partea doamnei Punga ce ține de orice document, erau obligați să-l prezinte.

Drept urmare a analizei probelor evidențiate, prima instanță a ajuns la concluzia existenței unor motive suficiente pentru a constata, că Olga P. menționată în discuția reflectată este anume Punga Olga, iar prin conversația avută dintre persoanele Dorogoi Ion și Platon Veaceslav, se probează participarea inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate.

În consecutivitatea probelor cercetate, prima instanță a reținut că martorul *Briceac Andrei*, fiind avertizat de răspundere penală în temeiul art. 312 Cod penal, în ședința de judecată a declarat că aproximativ un an în urmă, participa în calitate de avocat, reprezentant al pârâtului în cadrul unui dosar civil, la Judecătoria Botanica, în calitate de reclamant era BC „Moldindconbank” SA. Prin acțiune reclamanta solicita încasarea sumei de peste 100 milioane lei. La materialele cauzei era anexată dispoziția de plată a taxei de stat în sumă de 50 mii lei. Cineva dintre colegii avocați i-a comunicat, că există cazuri când unele bănci care participă în calitate de reclamanți în cauzele civile, anexează la dosar dispoziții de plată a taxei de stat fără ca plata să fie făcută efectiv. A existat o singură posibilitate să verifice. A făcut o scrisoare la Trezoreria de Stat cu anexarea copiei dispoziției la care s-a referit mai sus și a solicitat să i se comunice dacă plata respectivă a parvenit pe contul Trezoreriei. A primit un răspuns a cărui esență era că suma indicată în dispoziție nu a parvenit. Pe acest fapt, a dat declarații la organul de urmărire penală și a prezentat și copia răspunsului de la Trezoreria de stat.

La fel, martorul *Curti Alexei*, sub jurământ a declarat în ședința de judecată că în anul 2015 sau 2016 a depus o plângere la CNA prin care a informat că în urma intentării dosarelor civile împotriva sa și a altor persoane de către BC „Moldindconbank” SA, prin intermediul răspunsurilor la interpelările avocaților a aflat că nu a fost achitată taxa de stat, iar instanța, bazându-se pe cererile respective, a aplicat sechestrul pe toate bunurile sale materiale. Motivul a fost că dumnealui, fiind numit de instanță, reprezentant al debitorului „Elita 5 Auto” SRL, „Elita Auto Diamant” SRL și „Elita Motors” SRL, a aflat pe parcursul derulării procesului de insolvență, că practic toți administratorii de insolvență și persoanele care au depus contestații asupra creanței băncii, au de asemenea dosare civile de recuperare a prejudiciului presupus, și la unii dintre ei, la fel este aplicat sechestrul pe bunurile lor. Ei tot i-au confirmat că au primit aceleași răspunsuri de la Ministerul Finanțelor prin care se confirmă că taxa de stat pe dosarele lor civile nu a fost achitată. Suma acțiunii pe 3 dosare depășea 25 milioane lei.

Prima instanță a remarcat, că urmare a interpelărilor făcute de către avocați, Banca Națională a Moldovei a solicitat în luna mai 2016 „Moldindconbank” SA să confirme achitarea taxei de stat, cu confirmarea documentului primar anexat. După verificare, s-a constatat că așa plată nu a fost efectuată, astfel că s-a decis de către Comitetul de conducere inițierea unui control intern, scopul căruia era depistarea dacă există alte cazuri similare. Aceste circumstanțe fiind confirmate de către martorii Negru Ecaterina, Cibotaru Victor și Groza Vitalie prin declarațiile date în ședința de judecată.

Astfel, martorul *Negru Ecaterina*, fiind preîntîmpinată de răspundere penală, în şedinţa de judecată a explicat că a fost antrenată în cadrul unui control privitor la modalitatea de achitare a taxei de stat pentru dosarele creditelor problematice, avînd drept teme demersul Comisiei de supraveghere a BNM prin intermediul căreia a fost solicitată informaţia dacă a fost reflectată în evidenţa contabilă a băncii trei ordine de plată. Demersul era din 04 mai 2016, controlul a demarat imediat la 05 mai 2016. La acel moment activa în calitate de şef interimar al Direcţiei control intern în cadrul băncii. A fost iniţiat un control în baza Ordinului preşedintelui Comitetului de Conducere, dl Talmaci L. A fost în comun cu Direcţia legalitate. În rezultat, s-a stabilit că cele 3 ordine de plată nu au fost reflectate în evidenţa băncii, după care s-a iniţiat un control dacă nu au fost şi alte asemenea cazuri. În rezultatul controlului, s-a stabilit că în perioada 2013-2016 au fost constatate mai multe cazuri de nerefectare a taxei de stat, în jur de 3 milioane şi ceva, dar care au fost achitate pe parcursul controlului la bugetul de stat. Au fost depistate ordine de plată care erau în dosarele clienţilor problematici şi care trezeau suspiciuni de fals, deoarece formatul pe care îl aveau nu coincidea cu formatul ordinelor de plată din sistemul informaţional al băncii, lipsea stanţa executorului care a executat ordinul de plată respectiv şi nu erau reflectate în conturile analitice ale băncii 18.05 din care ulterior se făcea transferul la buget. Din 318 cereri de chemare în judecată, 3 au fost restituite. Celelalte 315 cereri erau în valoare de 4 milioane şi ceva, dintre care 3 milioane şi ceva au fost achitate pe parcursul controlului de către bancă, şi ulterior 800 şi ceva de mii achitate după finisarea controlului. Rezultatele controlului au fost aduse la cunoştinţa Preşedintelui Comitetului de conducere. În baza raportului nu a fost stabilit un prejudiciu, dar neachitarea taxei de stat constituie în viziunea sa o încălcare. Urmare a acestor ilegalităţi Băncii nu i s-a adus prejudiciu, însă i s-a adus statului. Preşedintele Talmaci L. a dat dispoziţie să fie achitate taxele de stat, inclusiv şi Direcţia audit intern unde activa.

La fel, prima instanţă a remarcat, că potrivit procesului-verbal de examinare a documentelor din 05 decembrie 2016, în cadrul căruia au fost examinate: extrasul din contul nr. xxxxx în format electronic „Excel” împreună cu istoricul creării, procesării şi executării documentului, intitulat xxxxx cu capacitatea documentului de 507 kb pentru perioada 03.01.2015 - 03.12.2015 şi extrasului din contul nr. xxxxx în format electronic în format „Excel” împreună cu istoricul creării, procesării şi executării documentului, intitulat „xxxxx” cu capacitatea documentului de 608 kb pentru perioada 02.02.2015-22.11.2016, informaţie ridicată prin procesul-verbal de ridicare din 23 noiembrie 2016; - lista cererilor înaintate în instanţele de judecată a căror taxe de stat nu au fost reflectate în evidenţa contabilă a băncii pe 5 file; a listei cererilor de înaintare în instanţele de judecată aferentă debitorilor problematici perioada 2013-2016 pe 30 file; a notei informative adresată Direcţiei control intern a BC „Moldindconbank” SA de către şeful Direcţiei legalitate şi angajaţii acesteia pe 1 filă şi a listei debitorilor BC „Moldindconbank” SA pe 41 file, documente ridicate prin procesul-verbal de ridicare suplimentară din 29 noiembrie 2016. În urma examinării datelor disponibile, adică a extraselor din conturi, a listelor şi a altor materiale indicate

supra, s-a stabilit că în perioada examinată au semnat cereri pentru care nu s-au achitat taxa de stat următoarele persoane: Balica Alexandru, Burdujan Gavrila, Ungureanu Cristina, Scifos Gheorghe, Dorogoi Ion, Chitic Marina, Pojar Natalia, Neghin Tatiana, Sîrbu Viorica. Astfel, persoanele menționate au înaintat acțiuni civile în judecată fără a fi achitată taxa de stat în 235 de cazuri, în sumă totală de 4 047 606,20 lei.

Mai mult decât atât, în corespundere cu Raportul privind controlul efectuat în vederea achitării taxelor de stat aferente dosarelor înaintate în instanțele judecătorești, întocmit de către Direcția control intern a BC „Moldindconbank” SA (f.d. 52-55, vol.II), taxa de stat constatată ca fiind neachitată, dar care a fost totuși vărsată la buget în perioada controlului, a constituit suma de 3.258.995,74 lei, iar suma neachitată a taxei de stat la finele controlului a constituit 880.575,03 lei.

Prima instanță a remarcat, că din probele cercetate a fost confirmat faptul, că suma taxei de stat neachitate la înaintarea acțiunilor în instanțele judecătorești a constituit în total 4.139.570,77 lei, iar potrivit răspunsului nr. 24/2-5/117 din 07 iulie 2016 (f.d. 121, vol.IV) Ministerul Finanțelor a confirmat faptul că în perioada 01.01.2016-01.07.2016 taxa de stat achitată de BC „Moldindconbank” SA a constituit 3.810.017,70 lei.

Prin raportul de expertiză nr. 237 întocmit la 09 decembrie 2016, s-a concluzionat că impresiunile de ștampile rotunde a BC „Moldindconbank” SA, plasate câte una pe fiecare din ordinele de plată, la rubrica „plătitor” este indicată Banca Comercială „Moldindconbank” SA, cont bancar - xxxxx, și anume: nr. 177 din 19 martie 2013; nr. 178 din 19 martie 2013; nr. 174 din 19 martie 2013; nr. 246 din 29 martie 2013; nr. 257 din 19 aprilie 2013; nr. 378 din 03 iulie 2013; nr. 571 din 09 septembrie 2013; nr. 212 din 22 aprilie 2015; nr. 217 din 14 mai 2015; nr. 127 din 14 mai 2015; nr. 249 din 19 mai 2015; nr. 266 din 22 mai 2015; nr. 275 din 26 mai 2015; nr. 349 din 12 iunie 2015; nr. 349 din 12 iunie 2015; nr. 456 din 03 iulie 2015; nr. 488 din 08 iulie 2015; nr. 641 din 03 august 2015; nr. 658 din 08 august 2015; nr. 971 din 30 septembrie; nr. 973 din 30 septembrie; nr. 981 din 09 octombrie 2015; nr. 984 din 09 octombrie 2015; nr. 1003 din 15 octombrie 2015; nr. 1067 din 30 decembrie 2015; nr. 188 din 22 ianuarie 2016; nr. 223 din 02 februarie 2016; nr. 241 din 02 februarie 2016; nr. 242 din 09 februarie 2016; nr. 235 din 11 februarie 2016; nr. 252 din 16 februarie 2016; nr. 251 din 19 februarie 2016; nr. 251 din 23 februarie 2016; nr. 260 din 23 februarie 2016; nr. 275 din 03 martie 2016; nr. 288 din 04 martie 2016; nr. 298 din 12 martie 2016; nr. 315 din 22 martie 2016; nr. 311 din 22 martie 2016; nr. 310 din 22 martie 2016; nr. 350 din 04 aprilie 2016 - nu au fost aplicate cu ștampila BC „Moldindconbank” SA, modele de comparație ale căreia au fost prezentate, ci cu o altă ștampilă.

Prima instanță a respins argumentul părții apărării precum că dovada aplicării ștampilei care nu aparținea BC „Moldindconbank” SA a fost demonstrată doar la 40 ordine, suma cărora este de 1.151.530,75 lei, menționând că din probele cercetate s-a constatat că suma taxelor neachitate ca urmare a acțiunilor ilicite este în cuantum total de 4.139.570,77 lei, fapt confirmat prin Raportul privind controlul intern al BC „Moldindconbank” SA, precum și de martorii Negru Ecaterina, Groza Vitalie și Cibotaru Victor, audiați în ședința de judecată.

Totodată prima instanță a respins ca fiind lipsit de suport juridic și argumentul părții apărării cu privire la încălcarea competenței, deoarece din circumstanțele relevate se atestă că urmărirea penală a fost exercitată de către Procuratura Anticorupție cu respectarea competenței stabilite de art. 270¹ alin. (2) Cod de procedură penală, or, valoarea prejudiciului depășea 50000 unități convenționale.

Așadar, administrând toate probele în cauza penală, verificându-le sub toate aspectele, complet și obiectiv, supunându-le analizei și coroborării, prima instanță a constatat că acestea dovedesc pe deplin participația cet. Punga Olga la comiterea infracțiunii de escrocherie, deoarece ea deținea instrumentele care au fost folosite la comiterea acesteia, gestiona mijloacele bănești, inclusiv și celor destinate achitării taxelor de stat.

În acest sens, prima instanță a statuat, că prin probele administrate în cadrul ședinței de judecată, cu respectarea principiului nemijlocirii și contradictorialității, acuzarea a demonstrat că Punga Olga, a acționat în interesul grupului criminal organizat, în schema criminală fiind implicate și alte persoane stabilite de organul de urmărire penală, în privința cărora cauza penală a fost disjunsă, fiind încă la etapa urmăririi penale.

Din circumstanțele constatate în ședința de judecată, prima instanță a reținut că Punga Olga xxxxx, acționând în interesul grupului criminal organizat, prin acțiunile sale intenționate a dobândit prin înșelăciune mijloacele financiare în sumă de 4.139.570,77 lei, prin neachitarea acestora la bugetul public național și menținerea acestora pe conturile BC „Moldindconbank” SA, obținând posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de suma specificată la propria dorință.

Mărimea prejudiciului patrimonial cauzat prin escrocherie în proporții deosebit de mari, corespunde valorii mijloacelor financiare neachitate la buget în cuantum de 4.139.570,77 lei.

Potrivit prevederilor art. 126 alin. (1) Cod penal, în redacția Legii nr. 207 din 29 iulie 2016, se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, și a prevederilor hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 879 din 23 decembrie 2015 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, potrivit cărora cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, este în mărime de 5050 lei, prima instanță a reținut că prejudiciul în sumă totală de 4.139.570,77 lei, reprezintă proporții deosebit de mari.

Totodată, instanța de judecată a accentuat că, infracțiunea de escrocherie este o infracțiune materială, aceasta fiind consumată în momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință.

Așadar, având în vedere că activitatea infracțională a fost realizată prin multiple acțiuni prejudiciabile cu aceeași intenție infracțională, fiind în prezența

unei infracțiuni unice prelungite, prima instanță a ajuns la concluzia că fapta săvârșită de inculpata Punga Olga se consideră consumată din momentul obținerii facultății asupra mijloacelor financiare și posibilității reale de a dispune de acestea.

Ca urmare, instanța de judecată a stabilit cu certitudine că prin acțiunile inculpatei Punga Olga s-a realizat în întregime latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, sub formă de fapt consumat.

Cu referire la constatarea existenței în acțiunile inculpatei a laturii subiective a infracțiunii incriminate instanța de judecată a reținut, că din probatoriul cercetat în cadrul ședinței de judecată rezultă cu certitudine că inculpata Punga Olga a acționat cu intenție directă, urmărind scopul de cupiditate.

Din analiza art. 21 Cod penal în coroborare cu art. 190 alin. (5) Cod penal, instanța de judecată a constatat și faptul, că inculpata este subiect al infracțiunii incriminate, iar ca urmare a concluzionat, că vinovăția inculpatei Punga Olga în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, individualizată prin „escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită în proporții deosebit de mari”, și-a găsit confirmare în ședința de judecată dincolo de orice dubiu rezonabil.

Cu referire la argumentele părții apărării precum că partea acuzării a făcut o încadrare juridică greșită, urmând a fi reținută încadrarea potrivit art. 361 Cod penal sau conform art. 196 Cod penal, prima instanță a menționat, că înșelăciunea ca element al escrocheriei se poate manifesta prin prezentarea unor date false sau prin ascunderea unor informații a căror anunțare era obligatorie. Datele false se pot referi atât la personalitatea infractorului sau a altor persoane, cât și la unele obiecte, fenomene. Actele de înșelăciune pot fi înfăptuite pe cale verbală, în scris ori folosind ambele căi simultan. Dobândirea ilicită a bunurilor în rezultatul folosirii de către făptuitor a unui document, falsificat anterior de o altă persoană urmează a fi calificată doar conform art. 190 Cod penal. În acest caz, nu este necesară calificarea suplimentară conform art. 361 Cod penal, deoarece, reieșind din prevederile art. 118 Cod penal, prezentarea unor asemenea documente apare ca varietate a înșelăciunii, deci și a componentei de escrocherie.

Totodată, instanța a menționat că, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, făptuitorul folosește bunurile proprietarului și cauzează acestuia daună materială în modalitatea prescrisă de dispoziție - prin înșelăciune sau abuz de încredere. Bunul material însă rămâne a fi în continuare ca proprietatea aceleiași persoane. În cazul infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, proprietarul este lipsit, prin aceleași modalități, de bunul respectiv, care, în mod ilicit, este dobândit (sustras), de altă persoană.

Astfel, prima instanță a menționat, că în speță, prin prezentarea dispozițiilor de plată false, neachitarea sumelor respective la bugetul public național și menținerea acestora pe conturile BC „Moldindconbank” SA, bugetul de stat a fost prejudiciat prin înșelăciune în sumă de 4.139.570,77 lei, astfel că încadrarea juridică potrivit art. 190 alin. (5) Cod penal, este perfect legală.

Argumentele apărării cu referire la faptul, că la momentul învinuirii nu exista nici un prejudiciu cauzat căreiva părți, iar respectiv lui Punga Olga nu-i

putea fi imputată comiterea faptei prejudiciabile, au fost apreciate de către prima instanță ca fiind lipsite de suport juridic, deoarece această circumstanță în nici un caz nu denotă lipsa în acțiunile inculpatei a elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, iar repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune de către bancă constituie o circumstanță atenuată și nu temei de absolvire de răspundere penală.

Cu referire la faptul că în perioada 24 februarie 2015-04 iunie 2015 Punga Olga nu a activat la BC „Moldindconbank” SA, respectiv nu-i poate fi imputat prejudiciul cauzat prin ordinele date din acea perioadă, precum și în intervalele de timp când se afla peste hotarele țării, prima instanță a menționat că acestea nu pot fi reținute ca fiind concludente, or, după cum s-a constatat prin raportul de expertiză nr. 237 întocmit la 09 decembrie 2016, impresiunile de ștampile rotunde a BC „Moldindconbank” SA, nu au fost aplicate cu ștampila BC „Moldindconbank” SA, modele de comparație ale căreia au fost prezentate, ci cu o altă ștampilă. La fel, martorul Țurcan Adrian a declarat în ședința de judecată că prezentarea actului care atesta achitarea taxei de stat putea dura de la câteva zile până la două săptămâni. Respectiv, comiterea acțiunilor ilegale în nici un caz nu era legată nemijlocit de locul de muncă al inculpatei Punga Olga la sediul BC „Moldindconbank” SA sau prezența pe teritoriul țării în anumite perioade.

Instanța de fond a respins și argumentul părții apărării precum că acuzarea urma să prezinte în calitate de probe toate cererile de chemare în judecată înaintate în instanțele civile precum și încheieri prin care aceste acțiuni au fost primite pe rol, or urma a fi verificat dacă nu cumva instanțele au scutit BC „Moldindconbank” SA de plata taxei de stat, fie poate cererile au fost restituite.

La acest aspect, prima instanță a menționat că potrivit Raportului privind controlul efectuat în vederea achitării taxelor de stat aferente dosarelor înaintate în instanțele judecătorești, întocmit de către Direcția control intern a BC „Moldindconbank” SA, a fost stabilit expres că doar 3 acțiuni ai fost restituite, în rest, celelalte erau în examinare, în procedura instanțelor judecătorești.

Totodată, prima instanță a statuat, că nu are relevanță finalitatea dosarului civil: fie scoatere de pe rol, fie confirmare a unei tranzacții, fie adoptarea unei soluții în fond pentru constatarea elementelor constitutive ale faptei ilicite imputate inculpatei Punga Olga, or infracțiunea se consideră consumată din momentul obținerii facultății asupra mijloacelor financiare și posibilității reale de a dispune de acestea.

Referitor la poziția părții apărării precum că declarațiile martorilor acuzării au un caracter formal, și că aceștia nu au relatat adevărul, instanța de judecată a menționat că probele prezentate de către acuzatorul de stat, inclusiv martorii interogați în ședințele de judecată și sub jurământ, fiind avertizați conform art. 312 Cod penal, pentru prezentarea cu bună știință a declarațiilor mincinoase, confirmă pe deplin și fără ambiguități vinovăția inculpatei, iar raționamentele aduse în sprijinul acestor afirmații, în viziunea instanței, au scopul de a evita răspunderea penală a inculpatei. Declarațiile martorilor părții acuzării se confirmă în mare parte și prin declarațiile martorilor părții apărării și celelalte probe cercetate și administrate în cauza penală.

Cu referire la argumentele apărătorului Munteanu Victor, expuse în partea pregătitoare a ședinței de judecată, referitor la declararea nulă a mai multor probe și anume: declarațiile martorului Ceban Ludmila; declarațiile martorului Curti Alexei; declarațiile martorului Briceac Andrei; procesul-verbal de ridicare a documentului nr. 1/142 din 09 noiembrie 2015 din data de 10 decembrie 2016; ordonanța de dispunere a expertizei din 15 decembrie 2016, raportul de expertiză nr. 263, 264; ordonanța de ridicare din 24 iunie 2016, procesul-verbal de ridicare din 07 iulie 2016; procesul-verbal de ridicare din 25 octombrie 2016 și respectiv materialele ridicate, ordonanța de ridicare din 12 octombrie 2016; ordonanța de ridicare din 16 ianuarie 2017 și procesul-verbal de cercetare a obiectelor ridicate, raportul din 19 ianuarie 2017; scrisoarea de expediere a materialelor dosarului penal nr. 1-107pr/16; procesul-verbal de audiere a martorului Curti Alexei, din motiv că au fost obținute prin încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal, adică contrar prevederilor art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală, prima instanță a constatat următoarele circumstanțe.

Prin ordonanța Procurorului Procuraturii Anticorupție din 08 septembrie 2017, prezenta cauză penală a fost disjunsă din cauza penală nr. 2016970313 conform prevederilor art. 297¹ alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, în privința lui Punga Olga xxxxx (f.d. 1-15, vol.I). Potrivit Anexei la ordonanța de disjungare (f.d. 4-15, vol.I), toate aceste probe a căror nulitate se solicită din motiv că nu ar fi existat o ordonanță de ridicare din cauza penală în care se conțin în original, inclusiv lipsește autorizarea judecătorului de instrucție, de fapt au fost obținute potrivit legislației procesual-penale, în temeiul ordonanței de disjungare.

Mai mult, toate actele a căror nulitate este solicitată nu urmează a fi ridicate cu autorizarea judecătorului de instrucție, or declarațiile martorilor, inclusiv celelalte acte procesuale nu constituie secret de stat, comercial sau bancar.

Prima instanță a remarcat, că toate actele care se refereau la secretul bancar au fost ridicate în temeiul ordonanței de ridicare din 09 noiembrie 2016 (f.d. 1-2, vol.II), cu autorizarea judecătorului de instrucție (f.d. 5-7).

Având în susținere prevederile art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, prima instanță a remarcat, că prin procesul-verbal de prezentare a materialelor de urmărire penală învinuitei și apărătorului din 12 septembrie 2017 (f.d. 168-169, vol.VI), ultimii au luat cunoștință cu dosarul penal fără a declara obiecții împotriva probelor indicate supra.

Respectiv, argumentele invocate supra privind declararea nulității probelor, au fost apreciate de către prima instanță ca fiind o tactică de apărare, iar temei de nulitate a actelor nu au fost reținute.

La capitolul individualizării pedepsei penale, prima instanță având în susținere prevederile art. art. 7, 61, 72 alin. (4), (6), 75 Cod penal, reieșind din caracterul infracțiunii, care potrivit prevederilor art. 16 alin. (5) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave, ținând cont de limitele pedepsei prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, a considerat echitabilă aplicarea în privința inculpatei Punga Olga a unei pedepse sub formă închisoare pe un termen de 8 ani și 6 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în sistemul financiar-bancar pe un termen de 5 ani.

Instanța de judecată a menționat, că pedeapsa aplicată inculpatei trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială. Astfel, la stabilirea pedepsei, instanța de judecată a luat în considerare faptul că Punga Olga se caracterizează pozitiv, era un lucrător responsabil, are un copil la întreținere, nu are antecedente penale, precum și că circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

Totodată, la stabilirea pedepsei definitive, instanța de judecată a reținut și faptul, că Punga Olga s-a aflat în arest preventiv de la 20 ianuarie 2017 pînă la 03 ianuarie 2018, perioadă care potrivit art. 88 Cod penal, a fost inclusă în termenul pedepsei.

Cu referire la cererea de revocare a măsurii preventive depusă de avocatul Munteanu Victor prin intermediul cancelariei la 02 ianuarie 2018, prima instanță a menționat că prin încheierea protocolară din 13 decembrie 2017, instanța a declarat finalizată etapa cercetării judecătorești. În ședința de audiere a dezbaterilor judiciare din 22 decembrie 2017, apărătorul Munteanu Victor a solicitat reluarea cercetării judecătorești și examinarea cererii de revocare a măsurii preventive. Având în vedere că motivele de reluare a cercetării judecătorești nu se încadrau în temeiurile stipulate de art. 383 Cod de procedură penală, instanța de judecată, protocolar a respins cererea de reluare, explicând și faptul că etapa dezbaterilor judiciare nu acordă posibilitate legală de a soluționa cereri și demersuri. Deși pentru ședința din 03 ianuarie 2018, a fost amânată doar deliberarea și pronunțarea sentinței, la 02 ianuarie 2018 apărătorul a înaintat repetat o cerere de revocare a măsurii preventive și dispunerea înlocuirii arestului preventiv și dispunerea liberării provizorii sub control judiciar.

Având în susținere prevederile art. art. 329 alin. (1), 175 alin. (2) Cod de procedură penală, prima instanță a statuat, că inculpata Punga Olga a fost recunoscută vinovată de comiterea unei infracțiuni deosebit de grave, fiindu-i aplicată pedeapsa privativă de libertate - închisoare, respectiv cererea de revocare a măsurii preventive este neîntemeiată, inculpata urmând a executa pedeapsa stabilită.

Totodată, conform prevederilor art. 176 Cod de procedură penală, prima instanță a considerat necesar de a prelungi măsura preventivă sub formă de arestare preventivă aplicată inculpatei Punga Olga, pînă la rămânerea definitivă a sentinței.

Instanța de judecată a constatat că, prin încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 29 august 2017, a fost autorizată aplicarea sechestrului asupra mijloacelor bănești în mărime de 4000,0 dolari SUA, depistate în cadrul percheziției la domiciliul cet. Punga Olga și care aparțin acesteia.

Având în susținere prevederile art. 203 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată, a reținut că, acțiune civilă nu a fost înaintată, iar confiscarea specială nu a fost solicitată, astfel nefiind constatate careva circumstanțe care ar

justifica menținerea sechestrului aplicat la etapa urmăririi penale pe mijloacele financiare.

4. Avocații Munteanu Petru și Munteanu Victor în numele inculpatei au declarat apel, solicitând casarea sentinței ca fiind ilegală, (cu excepția părții ce ține de anularea măsurii de asigurare - sechestrul, aplicat prin încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 29 august 2017 asupra mijloacelor bănești în sumă de xxxxx, și de restituire a bunurilor - 5 stick-uri USB-flash, 3 telefoane mobile (2 de model Samsung, și 1 de model Lenovo) și xxxxx, păstrate la Procuratura Anticorupție), cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, în temeiul art. 415 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, iar în cazul în care instanța de apel va considera cererea formulată la pct. I din cererea de apel, ca nefondată sau inadmisibilă, în temeiul art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, să se dispună casarea parțială a sentinței (cu excepția părții ce ține de anularea măsurii de asigurare - sechestrul, aplicat prin încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 29 august 2017 asupra mijloacelor bănești în sumă de xxxxx, și de restituire a bunurilor - 5 stick-uri USB-flash, 3 telefoane mobile (2 de model Samsung, și 1 de model Lenovo) și xxxxx, păstrate la Procuratura Anticorupție), cu pronunțarea unei sentințe de achitare a inculpatei, cu reabilitarea totală a acesteia.

Avocații au indicat în cererea de apel următoarele argumente:

Cauza penală în privința lui Punga Olga a fost inițiată la plângerea cet. Curti Alexei, administrator al companiei „Elita 5” SRL, iar judecătorul Muntean Vasilisa a examinat anterior cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Moldindconbank” SA către Pînzaru Mihail, Olaru Grigorii și Cîrjeu Vladimir cu privire la încasarea prejudiciului, ultimii având calitatea de administratori ai insolabilității a mai multor companii care faceau parte din grupul „Elita 5” SRL, respectiv prin încheierea din 13 octombrie 2017, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, neîntemeiat a decis respingerea cererii avocatului Munteanu Victor în numele inculpatei Punga Olga, cu privire la recuzarea judecătorului Muntean Vasilisa din motivele descrise.

Au mai indicat apelanții că, la 03 noiembrie 2017, judecătorul Muntean Vasilisa, a emis o încheiere prin care a admis demersul procurorului privind prelungirea măsurii preventive sub formă de arest preventiv în baza bănuielii rezonabile că Punga Olga a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, indicând în partea motivată a încheierii, că: *„Modul intenționat de comitere a infracțiunii de care este învinuită Olga Punga denotă că aceasta are abilitatea morală necesară pentru a întreprinde diverse acțiuni în vederea împiedicării bunei desfășurări a justiției”*.

În opinia avocaților, prin fraza citată judecătorul și-a expus viziunea asupra vinovăției inculpatei anterior pronunțării sentinței și i-a dat caracterizare moralei inculpatei, asupra ultimei chestiuni instanța urmând a se expune la individualizarea și severitatea pedepsei. Prin aceasta, inculpatei Punga Olga i-a fost încălcat principiul prezumției nevinovăției, protejat de art. 6 § 2 CEDO.

Au menționat apelanții, că apărătorul Munteanu Petru la 10 noiembrie 2017 a depus cerere de recuzare a judecătorului Muntean Vasilisa în temeiul art. art. 33

alin. (5), (6), 34, 35 Cod de procedură penală, și art. 6 § 2 CEDO, însă prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 10 noiembrie 2017, judecătorul Cernei Olga a respins cererea de recuzare înaintată.

Reieșind din cele expuse, apelanții au solicitat casarea încheierilor Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 octombrie 2017 și din 10 noiembrie 2017, dat fiind faptul că judecătorul Muntean Vasilisa s-a expus anterior pronunțării sentinței asupra circumstanțelor neachitării taxei de stat la examinarea cererilor de chemare în judecată înaintate de BC „Moldindconbank” SA și asupra vinovăției inculpatei Punga Olga anterior pronunțării sentinței de condamnare.

Mai specifică apărătorii că, prin sentința din 03 ianuarie 2018, au fost respinse cererile avocatului Munteanu Victor din 22 decembrie 2017 și din 02 ianuarie 2018 cu privire la revocarea măsurii preventive aplicate în privința inculpatei prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 04 decembrie 2017, pe un termen de 30 de zile.

Cererea de revocare a fost întemeiată în baza art. 329 Cod de procedură penală și pe baza circumstanțelor noi apărute cu referire la faptul că la 18 decembrie 2017, Guvernului Republicii Moldova i-a fost comunicată cererea adresată Curții Europene a drepturilor omului în privința inculpatei, referitor la încălcarea art. art. 3, 5§1, 5§3, 5§4 ale Convenției europene la aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv și deținerea lui Punga Olga în Penitenciarul nr. 13.

Au menționat că în privința cererii date, instanța nu a emis o încheiere susceptibilă de a fi atacată în temeiul art. 312 Cod de procedură penală, fapt ce îngrădește dreptul la un recurs efectiv, așa cum acesta este prevăzut de art. art. 196, 312 Cod procedură penală, precum și de art. 5 § 4, coroborat cu art. 13 al Convenției europene a drepturilor omului, specificând că anume neexaminarea anterioară a unei cereri de revocare a măsurii preventive sub formă de arest în privința lui Punga Olga (*habeas corpus*) a constituit una din capetele de comunicare ale Curții europene pe cererea înaintată de reclamantă.

Au mai invocat apelanții că la 02 octombrie 2017, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a emis o încheiere în cadrul ședinței preliminare, prin care a admis demersul procurorului pe caz privind examinarea cauzei în ședință închisă, considerînd că informația conținută în dosar constituie secret bancar și nu poate fi făcută publică.

În acest sens au indicat, că în materialele cauzei penale se conține doar o singură ordonanță de ridicare care a fost întocmită și efectuată corect, conform prevederilor art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală, și anume Ordonanța de ridicare a documentelor înaintată de procurorul Potîngă Veaceslav din 09 noiembrie 2016 (f.d. 1, vol.II). Demersul privind autorizarea ridicării de documente din 09 noiembrie 2016 (f.d. 3, vol.II) și încheierea și mandatul judiciar emis de Judecătoria Buiucani din 09 noiembrie 2016 (f.d. 5-7, vol.II) privind autorizarea efectuării ridicării de la BC „Moldindconbank” SA.

Astfel, în opinia apărătorilor, odată ce instanța de judecată prin încheierea din 02 octombrie 2017 a considerat să judece cauza în ședință închisă, din motiv

că se conțin probe și documente ce constituie secret bancar, urmau a fi examinate în cadrul cauzei penale doar probele obținute și ridicate în baza încheierii judecătorului de instrucție din 09 noiembrie 2016, ca fiind conforme cu prevederile art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală (f.d. 5-7, vol.II).

Respectiv, anexarea la materialele prezentei cauze a probelor obținute contrar prevederilor art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală, care constituie secret bancar și care au fost obținute fără autorizarea judecătorului de instrucție, atrage nulitatea actelor procedurale în baza cărora acestea au fost obținute.

Apelanții au mai menționat că, în cadrul ședinței preliminare din 28 septembrie 2017, cât și a ședinței din 13 decembrie 2017, partea apărării a solicitat expres ca în ședința de judecată să fie audiat cet. Platon Veaceslav, în vederea dovedirii nevinovăției inculpatei, însă prima instanță neîntemeiat a refuzat audierea acestuia, fapt prin care a fost încălcat dreptul la apărare al inculpatei Punga Olga.

În apelul suplimentar din 18 ianuarie 2018, avocații Munteanu Victor și Munteanu Petru în numele inculpatei Punga Olga au indicat că, faptele imputate prin actul de învinuire lui Punga Olga nu au fost probate prin probe pertinente; nici una dintre persoanele indicate: Platon Elena, Platon Veaceslav, Dorogoi Ion - nu a fost pusă sub învinuire în baza aceluiași articol al Codului penal; în materialele cauzei penale lipsește raportul de cauzalitate și oricare probațiune că Punga Olga ar fi folosit ștampila pretins falsă pentru a o aplica pe ordinele de plată completate precum și că aceasta acționa la indicația lui Platon Elena sau a lui Dorogoi Ion; nu a fost dovedit că Platon Veaceslav era acționarul majoritar al BC „Moldindconbank” SA sau că Punga Olga era responsabilă de administrarea și utilizarea mijloacelor financiare ale BC „Moldindconbank” SA, precum și că ar fi avut acces la conturile băncii.

În opinia apelanților, este absurdă condamnarea inculpatei, în situația în care însăși BC „Moldindconbank” SA a efectuat un control intern în urma căruia s-au depistat nereguli în reflectarea taxelor de stat în sistem de către propriii angajați, iar 2 persoane au fost trase la răspundere disciplinară.

Au mai invocat apărătorii, că în perioada 24 februarie 2015-04 iunie 2015, când au fost depuse mai multe ordine de plată în instanțele de judecată, inculpata nici măcar nu lucra în cadrul BC „Moldindconbank” SA, iar mai multe ordine de plată au fost emise în perioade, când Punga Olga nici nu se afla în țară, fapt dovedit prin copiile pașaportului de străinătate.

Au remarcat apelanții că nu există nici o argumentare a invocării perioadei specificate în rechizitoriu, precum că aceasta corespunde perioadei anilor 2013-august 2016. Din raportul intern al băncii, dar și din plângerea depusă de Curti Alexei, rezultă cu certitudine faptul că verificarea internă a început în perioada aprilie-iunie 2016. Urmare a descoperirii nereflectării ordinilor de plată în contabilitatea băncii BC „Moldindconbank” SA, banca a achitat majoritatea datoriilor la taxele de stat în luna mai 2016.

Procuratura Anticorupție a prezentat drept dovadă a faptului falsificării taxelor de stat raportul de expertiză nr. 237 din 09 decembrie 2016 (f.d. 212-216, vol.IV). Or, prin acest raport de expertiză a fost stabilit că doar pe 40 de ordine de

plată înaintate în instanțele de judecată, și nicidecum pe toate acelea care au fost indicate în rechizitoriu, a fost aplicată ștampila care nu aparține BC „Moldindconbank” SA. Suma totală indicată în acele 40 de ordine de plată este de 1151530.75 lei.

Au mai notat apărătorii că Procuratura Anticorupție la momentul înaintării învinuirii lui Punga Olga în temeiul art. 190 alin. (5) Cod penal, nu avea competența să instrumenteze cauza penală dată, deoarece prejudiciul cauzat nu depășea suma de 2500000 lei, adică 50000 unități convenționale, conform prevederilor art. 270¹ alin. (2) Cod de procedură penală.

Mai mult, la momentul înaintării învinuirii lui Punga Olga nu exista nici un prejudiciu cauzat, deoarece atât martorul Groza Vitalie, fost vice-președinte al BC „Moldindconbank” SA, cât și martorul Cibotaru Victor, actualul vice-președinte al BC „Moldindconbank” SA, au declarat cu certitudine că BC „Moldindconbank” SA a achitat toate taxele de stat și nu i s-a cauzat vreun prejudiciu. Declarații similare a depus și martorul Curti Alexei, în baza plângerii căruia a fost pornită cauza penală.

În opinia apărării, pentru a demonstra cu certitudine că cererile de chemare în judecată împotriva debitorilor indicați în rechizitoriu într-adevăr au fost depuse în instanțele de judecată, Procuratura Anticorupție urma să prezinte pe fiecare caz de înaintare a cererilor de chemare în judecată copiile acestora, precum și încheierile instanțelor de judecată în privința taxelor de stat, deoarece instanțele puteau scuti banca de plata acestora, fie să restituie cererile, fie să le scoată de pe rol.

Apărătorii au remarcat că prima instanță nu s-a expus asupra argumentului că lui Punga Olga i-a fost înaintată o nouă învinuire în temeiul art. 190 alin. (5) Cod penal, fără ca Procuratura Anticorupție să se fi expus în privința încetării urmăririi penale în privința art. 335 Cod penal.

Totodată, instanța de judecată nu s-a pronunțat asupra lipsei unei expertize judiciare, care ar identifica cui aparținea ID-ul din aplicația Skype „ivanov ivanovich”. Or, conform dovezilor depuse (f.d. 112, vol.VII), în aplicația Skype există 21 de astfel de ID-uri, iar în cauza de față nu a fost prezentată nici o dovadă obiectivă că utilizatorul ID-ului menționat era anume Platon Veaceslav.

Apărarea a accentuat, că declarațiile cet. Țurcan Adrian, au fost obținute prin constrângere, deoarece acesta a fost deținut în Penitenciarul nr. 13 înainte de a face declarațiile din 10 februarie 2017, fiind supus la tratament inuman și degradant.

De asemenea, au invocat apărătorii, că deși procurorul în cadrul a două ședințe de judecată a confirmat renunțarea la un episod prezentat în rechizitoriu - episodul ce ține de certificatul nr. 1/142-B din 09.11.2015 și martorii Burlacu și Cașineanu, fără nici o explicație probele în legătură cu episodul respectiv s-au regăsit în sentința de condamnare a inculpatei.

4.1. Inculpata, nefiind de acord cu sentința, a declarat cerere de apel solicitând casarea acesteia (cu excepția părții ce ține de anularea măsurii de asigurare - sechestrul, aplicat prin încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 29 august 2017 asupra mijloacelor

bănești în sumă de xxxx), cu pronunțarea unei sentințe de achitare și reabilitarea completă a acesteia.

În conținutul apelului inculpata Punga Olga a pledat nevinovată, menționând că procuratura nu a prezentat ștampila care se regăsește în raportul de expertiză și nu au fost aduse probe precum că ea s-a aflat în subordinea lui Platon Veceaslav, criticând și modalitatea de apreciere a probelor de către prima instanță.

A mai menționat apelanta că cauza sa este comunicată la CEDO, Guvernul și-a expus poziția, iar condițiile din Penitenciarul nr. 13 cu certitudine au fost recunoscute ca inumane și degradante, însă prima instanță nu a aplicat art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iulie 2018, au fost admise apelurile, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, Punga Olga a fost recunoscută vinovată în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal, la 2 (doi) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activități în domeniul financiar-bancar pe un termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, pedeapsa aplicată inculpatei Punga Olga, a fost redusă drept compensare pentru încălcarea care a afectat grav drepturile inculpatei, stabilindu-i spre executare pedeapsa de 2 (doi) ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

5.1. Instanța de apel a statuat că prima instanță a stabilit incorect starea de fapt, ce nu corespunde probelor din dosar, considerând că acțiunile inculpatei urmează a fi recalificate în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal, constatând ca fiind dovedită următoarea stare de fapt, și anume că, Punga Olga, în perioada anilor 2013 - august 2016, activând în funcții de șef al Secției marketing și reclamă, șef al Secției procurări, șef al Direcției marketing, Banca centrală și director adjunct al Departamentului audit intern, Banca centrală, BC „Moldindconbank” SA, acționând în participație cu alte persoane, în privința cărora cauza penală a fost disjunctă într-o procedură separată, precum și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, în interes personal și în interesul terților, sub pretextul acordării serviciilor juridice instituției financiare nominalizate prin intermediul întreprinderii SRL „LEGALTRIUMF”, fiind responsabilă de controlul administrării și utilizării mijloacelor financiare ale BC „Moldindconbank” SA, deținând ștampila falsă a băncii respective în scopul utilizării acesteia, la indicațiile complicilor săi, având intenția directă și, acționând în mod fraudulos în scopul cauzării daunelor în proporții considerabile intereselor statului, prin neachitarea mijloacelor bănești în proporții deosebit de mari destinate achitării taxelor de stat pentru litigiile cu caracter patrimonial ale BC „Moldindconbank” SA în calitate de creditor, a comis infracțiunea de abuz de serviciu, având rolul juridic de autor, infracțiune prevăzută la art. 335 alin. (1¹) Cod penal, în următoarele circumstanțe.

Astfel, în scopul determinat, la solicitarea altei persoane în privința căreia a fost disjunctă cauza penală, Punga Olga în vederea obținerii examinării litigiilor cu caracter patrimonial ale BC „Moldindconbank” SA în calitate de creditor de către instanțele judecătorești și încasării datoriilor debitorilor: Grigore Filimon,

Nina Croitoru, Alexandru Grama, Iurii Spinovschi, Vladimir Deleu, Alexandru Lesno, Gheorghe Chiriac, Zaharia Derivolcov, Ludmila Ruban, SRL „Mochiru”, Victor Volcinschi, SRL „Proli & Familia”, Natalia Proca, Veaceslav Feodorov, Timofei Moroz, Sergiu Bălan, Ion Lupușor, Svetlana Ciohodaru, SRL „RumiBere”, Igor Brînză, SRL „Iachimov Prim”, SRL „Bioclubgrup”, Denis Ardeleanu, Lidia Panuța, Vitalie Puiu, ÎI „Onucu Ion”, SRL „Supracolor”, ÎI „ServiceNeculce”, SRL „Consatrans”, Oleg Cebotari, Vladimir Godin, SRL „Auto-Tanie-Service”, Igor Brînza, Cristina Friscu, Victor Tenciu, SRL „Elevatexpo”, SRL „Seftof Servers”, Oleg Ciuntu, Gneușeva Anna, Victor Voina, SRL „Mezalimpe”, Serghei Gorodetschi, Anatolie Costiuc, Rodica Nicolaescu, SRL „Iuganord”, Vasile Beiu, SRL „Elitautodiamant”, Oxana Petruc, SRL „Șeitani Grup”, Valentina Poremslcaia, SRL „Spartanex”, Vasile Dubciac, SRL „Expert Tutun”, SRL „Laguardia Agrobussines”, SRL „Surprisflor”, Tatiana Polihovscaia, Irina Starcenco, SRL „Proleasing”, SRL „Anser-Construct”, Ghenadie Neamțu, SRL „Status Lesing”. Violeta Corețchi, SRL „Adox-Irs”, SRL „Status Leasing”, Nicolae Rotari, SA „Volan”, Igor Starcenco, SRL „Elevatexpo”, Eugeniu Calalb, SRL „Ribac Gurman”, Anatolie Costiuc, Dumitru Rusu, SRL „Vladmar”, SRL „Vidacolor”, Ecaterina Cotoban, SRL „HB Media”, SRL „General Media Group”, Deschide.md, Oxana Burlacu, SRL „Corporation Construct M”, SRL „Carne Sud”, SRL „Pricomtax”, Natalia Zuza, Corneliu Ciobanu, SRL „PPD și CMC”, Vasile Matcovschi, SRL „Costavinex”, SRL „Total Agro Prim”, Luminița Peticaru, SRL „Dami-MB”, SRL „Agrovercom”, Igor Coțofana, Tatiana Vainrub, Artur Ciorbă, Aliona Pantelenciuc, Galina Zozuleac, Valentin Marian, Iovu Ruslan, Raisa Udovicenco, Natalia Petco, Cristina Țurcan, Igor Costin, Alexandru Leșno, Tatiana Săl, Maria Burlacu, Vasile Burlacu, Anatolie Iasciuc, SRL „Stilconstruct”, SRL „Direcom”, SRL „Perluval”, SRL „Elita 5”, Sergiu Dracinschi, SA „Liga 2”, SRL „Rolaco”, Grigore Buia, Lilian Popa, SRL „Espason Group”, Sirin Bucătar, Vlad Mar, SRL „Pricontax”, Ministerul Justiției al R. Moldova, Vladimir Găină, Irina Zelinscaia, Fiodor Pantelenciuc, SRL „Metaloprod”, Viorica Cvasnitcaia, Vitalie Dubița, Vasile Bunduchi, Axenia Scifos, SRL „Alfafin Grup”, Anatolie Postolachi, Mihail Casineanu, SRL „Comit-prim”, SRL „Costești Vin”, Ion Tăbîrță, SRL „Bonus Club”, ÎI „Comlev Valentina”, Nicolae Rotari, SRL „Anser-Construct”, SRL „Octopusprof”, Vitalie Ursu, Vasile Bunduchi, Angela Topor, Proleasing, în perioada specificată a falsificat mai multe ordine privind achitarea taxei de stat de către BC „Moldindconbank” SA în sumă totală de 4.139.570,77 lei, eliberând ordinele de plată falsificate unei alte persoane în privința căreia cauza penală a fost disjunctă într-o altă procedură, care prezenta aceste ordine împreună cu cererile privind încasarea datoriei sau executarea dreptului ipotecar instanțelor judecătorești naționale, prin intermediul întreprinderii SRL „LEGALTRIUMF”, fără achitarea de fapt a acestor plăți obligatorii la bugetul de stat, păstrându-le pe conturile BC „Moldindconbank” SA, cauzând prin acțiunile sale daune în proporții deosebit de mari intereselor statului, soldate cu urmări grave.

Instanța de apel a conchis că Punga Olga fiind persoană care deținea funcțiile de șef al Secției marketing și reclamă, șef al Secției procurări, șef al Direcției

marketing Banca centrală, și director adjunct al Departamentului audit intern Banca centrală, a BC „Moldindconbank” SA prin acțiunile sale intenționate, manifestate prin folosirea intenționată a situației de serviciu, în interes material, alte interese personale sau în interesul terților, a cauzat daune în proporții deosebit de mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale statului Republicii Moldova.

Prin urmare, contrar obligațiilor înscrise în fișa de post, inculpata Punga Olga a comis abuzul de serviciu în circumstanțele indicate mai sus, care a dus la cauzarea unor prejudicii în proporții deosebit de mari, soldate cu urmări grave.

Astfel, instanța de apel verificând probele administrate la dosar a constatat că acestea reflectă comiterea de către Punga Olga a infracțiunii de abuz de serviciu, și anume că ea deținea instrumentele care au fost folosite la comiterea faptei, inclusiv și celor destinate achitării taxelor de stat.

Totodată, instanța de apel a reținut că partea acuzării a demonstrat că Punga Olga, a acționat intenționat cu implicarea și a altor persoane stabilite de organul de urmărire penală, în privința cărora cauza penală a fost disjunsă, fiind încă la etapa urmăririi penale, precum și a persoanelor nestabilite de către organul de urmărire penală, în vererea realizării scopului criminal determinat.

În aceste circumstanțe, Punga Olga xxxxx, acționând în interes material, alte interese personale și a terților persoane, prin acțiunile sale intenționate de abuz de serviciu a cauzat prejudiciu statului în sumă de 4.139.570,77 lei, prin neachitarea acestora la bugetul public național și menținerea pe conturile BC „Moldindconbank” SA, soldate cu urmări grave.

Instanța de apel a considerat că, mărimea prejudiciului patrimonial în proporții deosebit de mari, cauzat statului urmare a abuzului de serviciu, ce corespunde valorii mijloacelor financiare neachitate la buget în cuantum de 4.139.570,77 lei, confirmă urmările grave ca rezultat al abuzului de serviciu.

Totodată instanța de apel a reținut că, infracțiunea de abuz de serviciu este o infracțiune materială, aceasta fiind consumată din momentul cauzării prejudiciului în proporții deosebit de mari statului în sumă de 4139570,77 lei.

În concluzie, instanța de apel a stabilit că în acțiunile lui Punga Olga se regăsesc elementele constitutive ale infracțiunii de abuz de serviciu, prevăzute de art. 335 alin. (1¹) Cod penal după semnele calificative - folosirea intenționată de către o persoană care lucrează la o organizație comercială ori nestatală, a situației de serviciu, în interes material ori în alte interese personale, sau în interesul terților, direct sau indirect, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice, soldate cu urmări grave, iar versiunea apărării potrivit căreia inculpata nu a săvârșit infracțiunea dată reprezintă doar o strategie de eschivare a inculpatei de la răspundere penală.

La capitolul individualizării pedepsei penale, instanța de apel a reținut că, infracțiunea comisă de către inculpată prin prisma art. 16 Cod penal face parte din categoria celor mai puțin grave.

Luând în considerație prevederile art. art. 61 alin. (1), 75 Cod penal, și faptul că, inculpata nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, instanța de apel a considerat, că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate nu poate fi atins

decât prin stabilirea pedepsei în limita prevăzută de sancțiunea art. 335 alin. (1¹) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 6 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și desfășura activități legate de gestionarea mijloacelor financiare și fixe pe un termen de 3 ani.

Totodată, instanța de apel a considerat necesar de a aplica prevederile art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală și a reduce pedeapsa stabilită inculpatei Punga Olga, drept compensare pentru încălcarea care a afectat grav drepturile inculpatei, stabilindu-i spre executare pedeapsa cu închisoare pe un termen de 2 ani, în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

6. Procurorul, în termenul prevăzut de lege, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând inițial dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Ulterior, cu un conținut identic recursului inițial, procurorul a mai depus o cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței, invocând de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală

În argumentarea recursului acuzatorul de stat a menționat, că în cazul în care instanța de apel nu era de acord cu aprecierea probelor de către partea acuzării și a ajuns la concluzia reîncadrării acțiunilor inculpatei Punga Olga de la art. 190 alin. (5) Cod penal în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal, urma să dezvăluie această concluzie, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza sentinței de reîncadrare, fapt ce pe caz nu a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale.

Susține procurorul, că instanța de apel nu a îndeplinit prevederile art. 414 Cod de procedură penală, iar nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei instanței de apel.

Așadar, în opinia acuzatorului de stat instanța de apel, examinând apelul nu a ținut cont și nu a apreciat totalitatea probelor care demonstrează vinovăția inculpatei Punga Olga de comiterea infracțiunii incriminate de către organul de urmărire penală, care au fost considerate ca fiind admisibile, iar ulterior apreciate în mod general și vădit tendențios puse la baza hotărârii de recalificare a acțiunilor inculpatei în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal.

Consideră acuzatorul de stat, că instanța de apel reîncadrând acțiunile inculpatei Punga Olga de la art. 190 alin. (5) Cod penal în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal, nu a dat apreciere obiectivă circumstanțelor de fapt ale cazului, împrejurări cu certitudine confirmate prin declarațiile martorilor Țurcan Adrian, Capanji Maxim, Groza Vitalie, Briceac Andrei, Curti Alexei, Negru Ecaterina.

Totodată, vinovăția inculpatei Punga Olga în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, se mai demonstrează și prin procesul-verbal de examinare a documentelor din 05 decembrie 2016, în cadrul căruia au fost examinate: extrasul din contul nr. xxxxx în format electronic „Excel” împreună cu istoricul creării, procesării și executării documentului, intitulat „xxxxx” cu capacitatea documentului de 507 kb pentru perioada 03 ianuarie 2015

- 03 decembrie 2015 și extrasului din contul nr. xxxxx în format electronic în format „Excel” împreună cu istoricul creării, procesării și executării documentului, intitulat xxxxx cu capacitatea documentului de 608 kb pentru perioada 02 februarie 2015 – 22 noiembrie 2016, informație ridicată prin procesul-verbal de ridicare din 23 noiembrie 2016; - lista cererilor înaintate în instanțele de judecată a căror taxe de stat nu au fost reflectate în evidența contabilă a băncii pe 5 file; lista cererilor de înaintare în instanțele de judecată aferentă debitorilor problematici perioada 2013 - 2016 pe 30 file; nota informativă adresată Direcției control intern a BC „Moldindconbank” SA de către șeful Direcției legalitate și angajații acesteia pe 1 filă și a listei debitorilor BC „Moldindconbank” SA pe 41 file, documente ridicate prin procesul-verbal de ridicare suplimentară din 29 noiembrie 2016. În urma examinării datelor disponibile, adică a extraselor din conturi, a listelor și a altor materiale indicate supra, s-a stabilit că în perioada examinată au semnat cereri pentru care nu s-a achitat taxa de stat următoarele persoane: Balica Alexandru, Burdujan Gavril, Ungureanu Cristina, Scifos Gheorghe, Dorogoi Ion, Chitic Marina, Pojar Natalia, Neghin Tatiana, Sîrbu Viorica. Astfel, persoanele menționate au înaintat acțiuni civile în judecată fără a fi achitată taxa de stat în 235 de cazuri, în sumă totală de 4 047 606,20 lei; DVD-R-ul de model Hawk cu capacitatea de 4,7GB cu inscripția PC-1, PC-2, Dorogoi 19.08.14, fiind examinată informația stocată în urma studierii comunicărilor prin „Skype” (mesaje scrise) care au avut loc între utilizatorul Dorogoi Ion al cărui ID în Skype este „ion dorogoi” și utilizatorul ID-lui în Skype „Ivanov Ivan Ivanovich” care a fost utilizat de către Platon Veaceslav, utilizatorul ion_dorogoi și Ivanov Ivan Ivanovich discută asupra unor situații, printre care este prezentă și o discuție din 28 iulie 2014, în care se evidențiază că primul îi adresează la ora 10:17 min. în limba rusă întrebarea – *„Здравствуйте, мне нужна госпошлина на 50000 лей, могу ли я обратиться к Ольге П. Или заплатить Спасибо”* iar la ora 16:45 min. îi adresează întrebarea – *„Наберите пожалуйста Ольгу П. На счет госпошлины, она сказала что без вашей команды ничего делать не будет. Спасибо”*; raportul privind controlul efectuat în vederea achitării taxelor de stat aferente dosarelor înaintate în instanțele judecătorești, întocmit de către Direcția control intern a BC „Moldindconbank” SA (f.d.52-55, vol.XI), taxa de stat constatată ca fiind neachitată, dar care a fost totuși vărsată la buget în perioada controlului, a constituit suma de 3.258.995,74 lei, iar suma neachitată a taxei de stat la finele controlului a constituit 880.575,03 lei; răspunsul Ministerului Finanțelor nr. 24/2-5/117 din 07 iulie 2016 (f.d. 121, vol.IV), confirmă faptul că în perioada 01 ianuarie 2016-01 iulie 2016 taxa de stat achitată de BC „Moldindconbank” SA a constituit 3.810.017,70 lei; raportul de expertiză nr. 237 întocmit la 09 decembrie 2016, prin care s-a concluzionat că impresiunile de ștampile rotunde a BC „Moldindconbank” SA, plasate câte una pe fiecare din ordinele de plată, la rubrica „plătitor” este indicată Banca Comercială „Moldindconbank” SA, cont bancar - xxxxx, și anume: nr. 177 din 19 martie 2013; nr. 178 din 19 martie 2013; nr. 174 din 19 martie 2013; nr. 246 din 29 martie 2013; nr. 257 din 19 aprilie 2013; nr. 378 din 03 iulie 2013; nr. 571 din 09 septembrie 2013; nr. 212 din 22 aprilie 2015; nr. 217 din 14 mai 2015; nr. 127 din 14 mai 2015; nr. 249 din 19 mai 2015; nr. 266 din 22 mai 2015; nr. 275 din 26 mai

2015; nr. 349 din 12 iunie 2015; nr. 349 din 12 iunie 2015; nr. 456 din 03 iulie 2015; nr. 488 din 08 iulie 2015; nr. 641 din 03 august 2015; nr. 658 din 08 august 2015; nr. 971 din 30 septembrie; nr. 973 din 30 septembrie; nr. 981 din 09 octombrie 2015; nr. 984 din 09 octombrie 2015; nr. 1003 din 15 octombrie 2015; nr. 1067 din 30 decembrie 2015; nr. 188 din 22 ianuarie 2016; nr. 223 din 02 februarie 2016; nr. 241 din 02 februarie 2016; nr. 242 din 09 februarie 2016; nr. 235 din 11 februarie 2016; nr. 252 din 16 februarie 2016; nr. 251 din 19 februarie 2016; nr. 251 din 23 februarie 2016; nr. 260 din 23 februarie 2016; nr. 275 din 03 martie 2016; nr. 288 din 04 martie 2016; nr. 298 din 12 martie 2016; nr. 315 din 22 martie 2016; nr. 311 din 22 martie 2016; nr. 310 din 22 martie 2016; nr. 350 din 04 aprilie 2016 - nu au fost aplicate cu ștampila BC „Moldindconbank” SA, modele de comparație ale căreia au fost prezentate, ci cu o altă ștampilă.

Drept urmare, acuzatorul de stat consideră, că în baza probelor enunțate, vinovăția inculpatei Punga Olga a fost dovedită pe deplin și ca urmare instanța de fond corect a încadrat acțiunile acesteia în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, pe când instanța de apel incorect a recalificat acțiunile inculpatei Punga Olga în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal.

Astfel, prin probele administrate în cadrul ședinței de judecată, cu respectarea principiului nemijlocirii și contradictorialității, prima instanță a constatat că Punga Olga a acționat în interesul grupului criminal organizat, în schema criminală fiind implicate și alte persoane stabilite de organul de urmărire penală, în privința cărora cauza penală a fost disjunsă, fiind încă la etapa urmăririi penale.

În aceste circumstanțe, Punga Olga, acționând în interesul grupului criminal organizat, prin acțiunile sale intenționate a dobândit prin înșelăciune mijloacele financiare în sumă de 4.139.570,77 lei, prin neachitarea acestora la bugetul public național și menținerea acestora pe conturile BC „Moldindconbank” SA, obținând posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de suma specificată la propria dorință.

Mărimea prejudiciului patrimonial cauzat prin escrocherie în proporții deosebit de mari, corespunde valorii mijloacelor financiare neachitate la buget în cuantum de 4.139.570,77 lei.

În același timp, din analiza coroborată a prevederilor art. 126 alin. (1¹) Cod penal în redacția Legii nr. 207 din 29 iulie 2016, conform căreia se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, și a prevederilor hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 879 din 23 decembrie 2015 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, potrivit căreia cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, este în mărime de 5050 lei, se deduce că

prejudiciul în sumă totală de 4.139.570,77 lei reprezintă proporții deosebit de mari.

Mai remarcă procurorul, că prima instanță corect a reținut că, infracțiunea de escrocherie este o infracțiune materială, aceasta fiind consumată în momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință.

De asemenea, în opinia procurorului prima instanță corect a stabilit că prin acțiunile inculpatei Punga Olga s-a realizat în întregime latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal sub formă de fapt consumat.

Făcând referire la practica unitară aferentă infracțiunii de escrocherie, procurorul menționează că instanța de apel a emis hotărârea pe caz cu încălcarea prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, fără cercetarea întemeiată, obiectivă și multiaspectuală a tuturor probelor sub aspectul circumstanțelor cazului și fără a indica motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acușării.

În așa mod, instanța de apel reîncadrând acțiunile inculpatei Punga Olga de la art. 190 alin. (5) Cod penal în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal nu a examinat sub toate aspectele probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de fond și apel, partea descriptivă a căreia nu corespunde cu cea dispozitivă, și deci asemenea erori generează casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței primei instanțe.

6.1. Avocații Munteanu Victor și Munteanu Petru în numele inculpatei au declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În argumentarea recursului titularii acestuia semnalizează prezența temeiurilor de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 2), 6), 8), 9), 10) Cod de procedură penală, considerând că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată.

Sub aspectul temeiului pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 9) Cod de procedură penală, apărarea menționează că instanța de apel a încadrat pretenziile acțiunii ale inculpatei Punga Olga ca fiind abuz de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană care lucrează la o organizație nestatală, a situației de serviciu, a bunurilor organizației în interes material, în alte interese personale sau în interesul terților, direct ori indirect, aceasta cauzând daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice soldate cu urmări grave, contrar principiului neretroactivității legii penale, consfințit în art. 22 al Constituției și art. 7 al Convenției europene a drepturilor omului.

În acest sens apărarea menționează că instanța de apel ilegal a condamnat-o pe Punga Olga în temeiul art. 335 alin. (1¹) Cod penal, care nu era în vigoare în perioada anilor 2013 și până la data de 25 februarie 2014.

Totodată, instanța de apel i-a incriminat inculpatei Punga Olga, săvârșirea unor calificative conținute în alin. (1) art. 335 Cod penal, care au fost introduse prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 180 din 25 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 238-246/559 din 15 august 2014,

deși în același timp instanța de apel a constatat că faptele imputate inculpatei au fost săvârșite în perioada anilor 2013-august 2016.

De asemenea, accentuează recurenții că apreciind prejudiciul ca fiind în „proporții deosebit de mari”, instanța de apel a aplicat Legea care a intrat în vigoare la 28 octombrie 2016 și care nu era prevăzută de Codul penal pentru perioada anului 2013-august 2016.

Sub aspectul temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, recurenții indică că instanța de apel a constatat, că Punga Olga a comis infracțiunea prevăzută de art. 335 alin. (1¹) Cod penal, indicând că prin acțiunile acesteia au fost cauzate daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice, însă nu a indicat cărei persoane juridice i-a fost cauzat prejudiciul, deoarece în cauza penală examinată lipsește cu desăvârșire vreo cerere de constituire în dosar în calitate de victimă, parte vătămată, sau parte civilă, (ex. Ministerul Finanțelor, Trezoreria de stat, etc.) respectiv lipsește elementul constitutiv de obiect material.

Totodată, la momentul înaintării învinuirii lui Punga Olga nu exista nici un prejudiciu cauzat căreiva părți, deoarece atât martorul Groza Vitalie, fost vice-președinte al BC „Moldindconbank” SA, cât și martorul Cibotaru Victor, actualul vice-președinte al BC „Moldindconbank” SA, au declarat cu certitudine că BC „Moldindconbank” SA a achitat toate taxele de stat și nu i s-a cauzat vreun prejudiciu, declarații similare a depus și martorul Curti Alexei, în baza plângerii căruia a fost pornită cauza penală. Astfel consideră, că lipsește un alt element constitutiv al infracțiunii incriminate, și anume prejudiciul.

Remarcă și faptul, că în materialele cauzei penale nu se face referire la vreo Hotărâre de Guvern, care ar fi stabilit cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru perioadele anului 2013-august 2016.

Astfel, indicarea sumei pretinsului prejudiciu fără vreun calcul elementar, conform prevederilor art. 126 Cod penal, nu poate fi catalogat drept „proporții deosebit de mari”, ceea ce ar rezulta în calificarea conform indicilor art. 335 alin. (1¹) Cod penal, drept urmare gravă.

Recurenții atenționează că instanța de apel nu a ținut cont de faptul, că subiectul infracțiunii de abuz de serviciu trebuie să aibă calitatea specială de persoană care gestionează o organizație comercială, obștească, sau organizație nestatală, însă conform probelor anexate la dosar, Punga Olga în perioada 24 februarie 2015-04 iunie 2015, nu lucra în cadrul BC „Moldindconbank” SA (f.d. 105-107, vol.VII).

Sub aspectul temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, recurenții invocă faptul că instanța de apel nu a argumentat stabilirea pedepsei cu închisoarea în situația în care sancțiunea art. 335 alin. (1¹) prevede și pedeapsa sub formă de amendă.

Totodată, aplicându-i pedeapsă cu închisoarea de termen de 2 ani, instanța de apel nu a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, deși ținând cont de personalitatea inculpatei, aceasta putea să suspende condiționat executarea pedepsei.

Sub aspectul temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, se menționează că judecătorul Muntean Vasilisa a avut în procedură o cauză civilă, nemijlocit legată de obiectul examinării cauzei penale prezente și asupra căreia s-a expus prin încheiere, precum și a manifestat atitudine față de faptul neachitării de către reclamant (BC „Moldindcondbank” SA) a taxei de stat, iar încheierea respectivă a fost anexată la cauza penală, ceea ce vădit indică la faptul că judecătorul Muntean Vasilisa urma să se abțină de la examinarea cauzei, respectiv de la examinarea măsurilor preventive, deoarece nu putea fi imparțială la examinarea cauzei date, astfel în speță a fost încălcat art. 6 al Convenției europene a drepturilor omului.

Referitor la încălcarea art. 5 § 4 al Convenției europene a drepturilor omului, menționează recurenții că prin sentință au fost respinse cererile avocatului Munteanu Victor din 22 decembrie 2017 și 02 ianuarie 2018 cu privire la revocarea măsurii preventive și aplicarea unei măsuri non-privative de libertate.

Cererea de revocare a fost întemeiată în baza art. 329 Cod de procedură penală și pe baza circumstanțelor noi apărute cu referire la faptul că la 18 decembrie 2017, Guvernului Republicii Moldova i-a fost comunicată cererea adresată Curții Europene a drepturilor omului în privința inculpatei, referitor la încălcarea art. art. 3, 5§1, 5§3, 5§4 ale Convenției europene la aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv și deținerea lui Punga Olga în Penitenciarul nr. 13.

Menționează că în privința cererii date, instanța nu a emis o încheiere susceptibilă de a fi atacată în temeiul art. 312 Cod de procedură penală, astfel încălcând prevederile art. art. 195, 196, 329 Cod de procedură penală.

Consideră recurenții că refuzul instanței de judecată de a se pronunța prin încheiere asupra cererii de revocare a măsurii preventive îngrădește dreptul la un recurs efectiv, așa cum acesta este prevăzut de art. art. 196, 312 Cod de procedură penală, precum și art. 5 § 4, coroborat cu art. 13 al Convenției europene a drepturilor omului. Adicional, anume neexaminarea anterior a unei cereri de revocare a măsurii preventive sub formă de arest în privința lui Punga Olga (*habeas corpus*) a constituit una din capetele de comunicare ale Curții europene pe cererea înaintată de Punga Olga. La rândul său, instanța de apel s-a expus superficial la acest capăt de cerere.

Referitor la încălcarea art. 5 al Convenției europene a drepturilor omului, recurenții menționează că prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 04 decembrie 2017 a fost admis demersul procurorului privind prelungirea măsurii preventive - arestarea preventivă, în privința inculpatei Punga Olga, încheierea dată fiind menținută de Curtea de Apel Chișinău.

Astfel măsura preventivă a fost prelungită cu 30 zile, fiind calculată din 06 decembrie 2017, ora 7:30, până la 05 ianuarie 2018, ora 7:30.

Urmare a examinării cauzei penale, în cadrul ședinței de judecată din 22 decembrie 2017, instanța de judecată a fixat următoarea ședință pentru 03 ianuarie 2018, neanunțând că se retrage în camera de deliberare, acest lucru fiind enunțat după deschiderea ședinței.

Având în susținere prevederile art. 308 alin. (3) Cod de procedură penală, apărarea menționează că până la ședința de judecată din 03 ianuarie 2018 procurorul nu a depus demers de prelungire a arestului preventiv în interiorul termenului de 5 zile, prevăzut imperativ de Codul de procedură penală, astfel, acesta și-a manifestat expres intenția de a nu prelungi măsura preventivă în privința inculpatei.

Consideră recurenții că instanța de judecată, până la retragerea în deliberare și pronunțarea sentinței, urma să se expună în privința nedepunerii demersului de prelungire a măsurii preventive sub formă de arest, în sensul schimbării acesteia odată cu expirarea, la data de 05 ianuarie 2018, însă prima instanță ilegal a prelungit măsura preventivă fără să fi existat un demers din partea procurorului.

La rândul său, instanța de apel s-a expus superficial asupra faptului că instanța de fond ilegal a prelungit măsura preventivă sub formă de arest în privința inculpatei.

Cu referire la încălcarea art. 6 al Convenției europene a drepturilor omului, apărarea menționează că la 02 octombrie 2017, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a emis o încheiere în cadrul ședinței preliminare, prin care a admis demersul procurorului privind examinarea cauzei în ședință închisă, din motiv că informația conținută în dosar constituie secret bancar și nu poate fi făcută publică nici în situația autorizării ridicării acesteia de către judecătorul de instrucție sau instanță.

Invocă apărarea că în situația în care instanța de judecată a ajuns la concluzia judecării cauzei în ședință închisă, din motiv că se conțin probe și documente ce constituie secret bancar, urmau a fi examinate în cadrul cauzei penale date doar probele obținute și ridicate în baza încheierii judecătorului de instrucție din 09 noiembrie 2016, ca fiind conforme cu prevederile art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală.

Respectiv, anexarea la materialele prezentei cauze a probelor obținute contrar prevederilor art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală, care constituie secret bancar și care au fost obținute fără autorizarea judecătorului de instrucție, atrage nulitatea actelor procedurale în baza cărora acestea au fost obținute.

Mai relevă apărarea că în cadrul întregului proces de judecată, dar și a aplicării măsurilor preventive, lui Punga Olga i-a fost imputat faptul că aceasta era persoană de încredere a lui Platon Veaceslav.

Astfel, în cadrul ședinței preliminare din 28 septembrie 2017, a ședinței din 13 decembrie 2017, dar și în fața instanței de apel, partea apărării a solicitat expres ca să fie audiat cet. Platon Veaceslav, însă instanțele au refuzat audierea acestuia fapt prin care lui Punga Olga i-a fost încălcat dreptul la apărare.

Susțin apărătorii, că în materialele cauzei penale lipsește cu desăvârșire raportul de cauzalitate și oricare probațiune că Punga Olga ar fi folosit ștampila pretins falsă pentru a o aplica pe ordinele de plată completate; organul de urmărire penală nu a putut prezenta drept probă ștampila pretins falsă, este lipsit de oricare probatoriu și dovezi obiective că anume Punga Olga a deținut și aplicat acea ștampilă pe ordinele de plată în situația în care aceasta, în perioada 24 februarie 2015-04 iunie 2015 cand au fost depuse mai multe ordine de plată în instanțele de

judecată, aceasta nici măcar nu lucra în cadrul BC „Moldindconbank” SA sau când nu se afla în țară (f.d. 94-98, 105-107, vol.VII).

Mai remarcă apărarea, că instanța de apel nu a motivat concluzia privind perioada specificată în rechizitoriu, precum că aceasta corespunde perioadei anilor 2013-august 2016. Or, din raportul intern al băncii, dar și din plângerea depusă de Curti Alexei, rezultă cu certitudine faptul că verificarea internă a început în perioada aprilie-iunie 2016. Urmare a descoperirii nereflectării ordinelor de plată în contabilitatea băncii BC „Moldindconbank” SA, banca a achitat majoritatea datoriilor la taxele de stat în luna mai 2016.

În același context, ținând cont de faptul că Procuratura Anticorupție a probat aplicarea ștampilei doar pe 40 de ordine de plată în sumă de 1151530,75 lei, aceasta, la momentul înaintării învinuirii lui Punga Olga în temeiul art. 190 alin. (5) Cod penal, nu avea competența să instrumenteze cauza penală dată, deoarece prejudiciul cauzat nu depășea suma de 2500000 lei, adică 50000 unități convenționale, conform prevederilor art. 270¹ alin. (2) Cod procedură penală.

În opinia apărării, pentru a demonstra cu certitudine că cererile de chemare în judecată împotriva debitorilor indicați în rechizitoriu într-adevăr au fost depuse în instanțele de judecată, Procuratura Anticorupție urma să prezinte pe fiecare caz de înaintare a cererilor de chemare în judecată copiile acestora, precum și încheierile instanțelor de judecată în privința taxelor de stat, deoarece instanțele puteau scuti banca de plata acestora, fie să restituie cererile, fie să le scoată de pe rol.

Mai invocă recurenții că, instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului că lui Punga Olga i-a fost înaintată o nouă învinuire în temeiul art. 190 alin. (5) Cod penal, fără ca Procuratura Anticorupție să se fi expus în privința încetării urmăririi penale în privința art. 335 Cod penal.

Instanțele de judecată nu s-au pronunțat asupra lipsei unei expertize judiciare, care ar identifica cui aparținea ID-ul din aplicația Skype „ivanov ivanovich”. Or, conform dovezilor depuse (f.d. 112, vol.VII), în aplicația Skype există 21 de astfel de ID-uri, iar în cauza de față nu a fost prezentată nicio dovadă obiectivă că utilizatorul ID-ului menționat era anume Platon Veaceslav.

Apărarea accentuează, că declarațiile cet. Țurcan Adrian, au fost obținute prin constrângere, deoarece acesta a fost deținut în Penitenciarul nr. 13 înainte de a face declarațiile din 10 februarie 2017, fiind supus la tratament inuman și degradant.

De asemenea, invocă recurenții că deși procurorul în cadrul a două ședințe de judecată a confirmat renunțarea la un episod prezentat în rechizitoriu - episodul ce ține de certificatul nr. 1/142-B din 09.11.2015 și martorii Burlacu și Cașineanu, fără nici o explicație probele în legătură cu episodul respectiv s-au regăsit în decizia instanței de apel.

7. Avocatul Munteanu Victor în numele inculpatei a depus referință prin care a solicitat respingerea ca fiind depus peste termen a recursului (cerere de concretizare) depus de către Procurorul în Procuratura Anticorupție, Rudei Lilian, la 09 noiembrie 2018.

Cu referire la aceste obiecții ale apărării, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că la 17 august 2018, în termenul prevăzut de lege, procurorul în Procuratura Anticorupție, Rudei Lilian, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând inițial dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. Ulterior, procurorul a mai depus o cerere de concretizare a pretențiilor din recursul inițial, cerere care are un conținut identic recursului depus, fără a invoca careva argumente noi, fiind modificată doar solicitarea, recurentul insistând asupra casării deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței, din aceste considerente, Colegiul penal lărgit a conchis asupra examinării cererii menționate ca parte integrantă a recursului inițial, astfel considerând neîntemeiate argumentele apărării cu privire la tardivitatea cererii depuse la 09 noiembrie 2018.

8. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că, recursul declarat de către avocații Munteanu Victor și Munteanu Petru în numele inculpatei urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursul declarat de către procuror urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze total hotărârea atacată și să mențină hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri nemotivate și contradictorii, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul prevederilor art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi – evazivi, reprezintă motiv de casare.

După cum rezultă din conținutul recursului declarat de procuror, acesta a invocat temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când: (6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii; precum și când (12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Raportând temeiurile de casare invocate la circumstanțele cauzei, Colegiul penal conchide asupra temeiniciei argumentelor din recursul acuzatorului de stat, deoarece decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția cu privire la reîncadrarea acțiunilor inculpatei Punga Olga din prevederile art. 190 alin. (5) Cod penal în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal.

În susținerea acestei concluzii instanța de recurs ține să menționeze că, la 17 mai 2016, de către organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție, în temeiul unei bănuieli rezonabile că a fost săvârșită infracțiunea prevăzută de art. 335 alin. (3) Cod penal, pe faptul abuzului de serviciu săvârșit de către administratorul unei bănci, a fost începută urmărirea penală în cauza penală nr. 2016970313 (f.d. 16, vol.I).

Prin ordonanța din 21 ianuarie 2017, Punga Olga a fost pusă sub învinuire, fiindu-i imputată comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 42, 335 alin. (1¹) și alin. (3) Cod penal (f.d. 55, vol.V).

Ulterior, la 24 august 2017 de către Procuratura Anticorupție, în baza raportului procurorului în Procuratura Anticorupție, Ciobanu Mircea, a fost pornită cauza penală nr. 2017978318, în temeiul unei bănuieli că a fost săvârșită infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, pe faptul escrocheriei, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere în proporții deosebit de mari (f.d. 162, vol.I).

La 24 august 2017, cauzele penale au fost conexe într-o procedură unică, cu atribuirea numărului de bază 2016970313(f.d. 165, vol.I).

La 08 septembrie 2017 prezenta cauză penală a fost disjunsă din cauza penală nr. 2016970313 conform prevederilor art. 279¹ alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, în privința lui Punga Olga xxxxx (f.d. 1-15, vol.I).

Prin ordonanța din 04 septembrie 2017, în temeiul art. art. 52, 255, 281, 282, 283 Cod de procedură penală, în privința lui Punga Olga a fost modificată acuzarea, imputându-i-se comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal (f.d. 140-141, vol.VI), învinuire ce corespunde și rechizitoriului (f.d. 171-205, vol.VI).

Prima instanță, pronunțând sentința de condamnare, a constatat ca fiind dovedită fapta imputată inculpatei prin rechizitoriu, stabilind vinovăția lui Punga Olga de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, conform calificativelor – escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită în proporții deosebit de mari.

La rândul său, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelurilor declarate de către partea apărării, a ajuns la concluzia că prima instanță a stabilit

incorect starea de fapt, care nu corespunde probelor din dosar, considerând că din probele administrate la materialele cauzei rezultă vinovăția lui Punga Olga în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) Cod penal, abuzul de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană care lucrează pentru o organizație comercială ori nestatală, a situației de serviciu, în alte interese personale sau în interesul terților, direct ori indirect, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice, soldate cu urmări grave.

În acest sens Colegiul penal menționează, că potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

Instanța de recurs reține, că acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Colegiul penal lărgit notează că din analiza materialelor cauzei, rezultă cert că prima instanță a apreciat obiectiv prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, cummul de probe administrat la urmărirea penală și examinate în ședința de judecată a primei instanțe, descrise în sentință, și ca urmare corect a adoptat soluția de condamnare a inculpatei Punga Olga în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, după indicii calificativi escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită în proporții deosebit de mari, pe când argumentele expuse de către instanța de apel în susținerea soluției de reîncadrare a faptelor inculpatei conform componenței de infracțiune prevăzută la art. 335 alin. (1¹) Cod penal, sunt lipsite de suport juridic.

În acest sens, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel, ajungând la concluzia privind casarea sentinței și pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a recunoscut-o vinovată pe Punga Olga, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) Cod penal, la pronunțarea acestei soluții a ignorat completamente prevederile art. 8 Cod penal, potrivit cărora caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

La acest segment Colegiul penal lărgit consideră că este de menționat faptul, că potrivit art. III pct. 16) din Legea nr. 326 din 23 decembrie 2013, pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 25 februarie 2014, art. 335 Cod penal a fost completat cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins „*Acțiunile prevăzute la alin. (1), soldate cu urmări grave, se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.*”

Totodată, prin Legea nr. 180 din 25 iulie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 15 august 2014, la art. III pct. 10)

au fost operate modificări în art. 335 Cod penal, după cum urmează: „*la alineatul (1), după cuvintele “situației de serviciu,” se completează cu cuvintele “a bunurilor organizației”, iar cuvintele “în interes material ori în alte interese personale” se substituie cu cuvintele “în interes material, în alte interese personale sau în interesul terților, direct ori indirect”.*

Având în vedere prevederile legale citate, Colegiul penal menționează că instanța de apel greșit a dispus reîncadrarea faptelor incriminate inculpatei Punga Olga, ca fiind săvârșite în perioada anilor 2013 – august 2016, potrivit calificativelor infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) Cod penal - *abuzul de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană care lucrează pentru o organizație comercială ori nestatală, a situației de serviciu, în alte interese personale sau în interesul terților, direct ori indirect, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice, soldate cu urmări grave*, prevederi legale care, de fapt, au intrat în vigoare la 25 februarie 2014 și fiind modificate la 15 august 2014.

De asemenea, Colegiul penal lărgit atestă că, deși instanța de apel în conținutul deciziei pronunțate a ajuns la concluzia că prima instanță a apreciat eronat probele din dosar, în același timp se atestă, că contrar prevederilor art. art. 394 alin. (1) pct. 2), 414 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța a copiat cu fidelitate aprecierea probatoriului administrat așa precum aceasta a fost expusă în sentința primei instanțe, fără a-i da o apreciere proprie și fără a indica motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acușării.

Prin urmare, instanța de recurs este solidară argumentelor invocate de către procuror, care corect a sesizat că în cazul în care instanța de apel nu era de acord cu aprecierea probelor de către partea acușării și a ajuns la concluzia reîncadrării acțiunilor inculpatei Punga Olga de la art. 190 alin. (5) Cod penal în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal, urma să dezvăluie această concluzie, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza horărârii de reîncadrare, fapt ce pe caz nu a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale.

Din analiza materialelor cauzei, Colegiul a ajuns la concluzia menținerii sentinței, ca fiind întemeiată și legală, adoptată cu respectarea prevederilor art. art. 384-385 Cod de procedură penală, deoarece prima instanță a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile privind vinovăția inculpatei Punga Olga în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată o apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv, așa cum este indicat în pct. 3 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Colegiul penal lărgit ține să menționeze și faptul, că modificările intervenite în dispoziția art. 190 Cod penal prin Legea nr. 179 din 27 iulie 2018, în vigoare la 17 august 2018, nu influențează nici într-un fel încadrarea juridică a acțiunilor inculpatei Punga Olga, or, în speță a fost pe deplin demonstrat că inculpata, acționând în interesul grupului criminal organizat, prin acțiunile sale intenționate a dobândit prin înșelăciune mijloacele financiare în sumă de 4.139.570,77 lei, prin

neachitarea acestora la bugetul public național și menținerea acestora pe conturile BC „Moldindconbank” SA, obținând posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de suma specificată la propria dorință, acțiuni prin care inculpata a realizat în întregime latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, sub formă de fapt consumat.

Mărimea prejudiciului patrimonial cauzat prin escrocherie în proporții deosebit de mari, corespunde valorii mijloacelor financiare neachitate la buget în cuantum de 4.139.570,77 lei.

La acest capitol cu referire la argumentele apărării expuse în apel și recurs cu privire la faptul, că prima instanță la stabilirea proporțiilor prejudiciului patrimonial a aplicat incorect prevederile art. 126 Cod penal în redacția Legii nr. 207 din 29.07.2016 în vigoare la 07.11.2016, Colegiul penal lărgit menționează, că aceste argumente sunt neîntemeiate, dar și irelevante speței, deoarece prevederile art. 126 Cod penal în redacția Legii sus-indicate sunt mai favorabile, stabilind o altă modalitate (mai favorabilă) de calculare a cuantumului prejudiciului material cauzat prin infracțiune, astfel acestea având efect retroactiv în temeiul prevederilor art. 10 Cod penal, iar irelevant argumentul este din motiv, că prejudiciul stabilit în speță în mărime de 4.139.570,77 lei constituie proporții deosebit de mari în ambele redacții ale art. 126 Cod penal, inclusiv și a celei în vigoare în perioada săvârșirii de către inculpată a infracțiunii de care a fost recunoscută vinovată.

Totodată, prima instanță corect a reținut că, infracțiunea de escrocherie este o infracțiune materială, aceasta fiind consumată în momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință.

Circumstanța că la momentul înaintării învinuirii lui Punga Olga nu exista nici un prejudiciu cauzat căreiva părți, deoarece BC „Moldindconbank” SA a achitat majoritatea datoriilor la taxele de stat în luna mai 2016, corect a fost apreciat de către prima instanță că aceasta nu denotă lipsa în acțiunile inculpatei a elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, iar repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune constituie o circumstanță atenuată și nu temei de absolvire de răspundere penală.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit, susținând concluziile primei instanțe, subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Având în vedere considerentele menționate, Colegiul penal constată prezența în speța dedusă judecății a erorilor de drept, invocate de către procuror și prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de

drept comise de instanța de apel, în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, deoarece instanța de apel a admis în textul hotărârii sale o motivare eronată a prevederilor legale coraportate la cauza examinată, astfel impunându-se menținerea sentinței pronunțate în speță, apelul fiind greșit admis de către instanța de apel.

Ca urmare a celor reținute supra, Colegiul penal ajunge la concluzia, că în speță nu își găsesc confirmare argumentele apărării cu privire la necesitatea achitării inculpatei Punga Olga.

În acest context se va menționa, că în sensul art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, poate dispune respingerea acestuia ca inadmisibil, în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal (este nefondat).

Reieșind din conținutul cererii de recurs declarate de către avocații Munteanu Victor și Munteanu Petru în numele inculpatei, Colegiul penal atestă, că apărarea invocă în calitate de temeuri pentru casarea deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 2), 6), 8), 9), 10) Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: 2) instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art. 30, 31 și 33; 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mal blînde; 9) inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală; 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Totodată recurenții invocă încălcarea de către instanțele judecătorești inferioare a prevederilor art. art. 5, 5 § 4 și 6 din Convenția europeană a drepturilor omului.

Analizând argumentele recursului apărării prin prisma temeiurilor de drept invocate, Colegiul penal lărgit conchide, că acestea sunt nefondate și urmează a fi respinse din considerentele descrise în continuare.

Referitor la temeuri pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 9), 10) Cod de procedură penală și invocate de recurenți, Colegiul penal atestă, că acestea se referă la dezacordul cu soluția instanței de apel privind reîncadrarea acțiunilor inculpatei Punga Olga din prevederile art. 190 alin. (5) Cod penal, în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal, însă având în vedere soluția instanței de recurs privind admiterea recursului declarat de către procuror, de casare a deciziei instanței de apel și de menținere a sentinței primei instanțe prin care Punga Olga a fost condamnată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, Colegiul penal consideră inoportună argumentarea netemeinicii motivelor de recurs sub aspectele

invocate de recurenți, întrucât acestea în mare parte se exclud prin însăși motivele care au generat soluția instanței de recurs cu privire la menținerea sentinței.

Sub aspectul temeiului de casare invocat de recurenți și prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, în sensul că instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art. 30, 31 și 33, deoarece judecătorul Muntean Vasilisa a avut în procedură o cauză civilă, nemijlocit legată de obiectul examinării cauzei penale prezente și asupra căreia s-a expus prin încheiere, precum și a manifestat atitudine față de faptul neachitării de către reclamant (BC „Moldindcondbank” SA) a taxei de stat, iar ca urmare judecătorul trebuia să se abțină de la examinarea cauzei penale menționate.

Colegiul penal atestă că potrivit materialelor cauzei, referitor la aceleași argumente, de către avocatul Munteanu Victor a fost depusă o cerere de recuzare a judecătorului Muntean Vasilisa, care prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 octombrie 2017 a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 156-165, vol.VII). Astfel, în încheierea nominalizată a fost argumentat, că judecătorul Muntean Vasilisa la data emiterii încheierii de confirmare a tranzacției de împăcare și încetare a procesului nu cunoștea despre faptul că ordinele de plată respective ar fi fost falsificate, pentru ca la examinarea prezentei cauze să aibă o pretinsă poziție în raport cu vinovăția sau nevinovăția inculpatei, sau în raport cu aprecierea ordinelor de plată respective. Mai mult, ordinele de plată invocate de apărare nu au fost incluse în lista probelor cărora judecătorul Muntean Vasilisa ar fi trebuit să le dea apreciere.

Așadar, instanța de recurs apreciază că argumentele apărării prin care la capitolul dat se susține că prin faptul că judecătorul Muntean Vasilisa nu și-a declarat abținere de la examinarea cauzei a fost încălcat art. 6 al Convenției europene a drepturilor omului, sunt declarative și nu pot fi reținute în vederea admiterii recursului.

Cu referire la argumentele recurenților prin care se invocă încălcarea prevederilor art. 5 § 4 al Convenției europene a drepturilor omului, din considerentele că prima instanță nu a emis o încheiere susceptibilă de atac în temeiul art. 312 Cod de procedură penală în privința cererilor avocatului Munteanu Victor din 22 decembrie 2017 și 02 ianuarie 2018 cu privire la revocarea măsurii preventive și aplicarea unei măsuri non-privative de libertate în privința inculpatei Punga Olga, Colegiul penal lărgit statuează, că prima instanță corect a argumentat în conținutul sentinței că în data de 13 decembrie 2017, prin încheiere protocolară, instanța a declarat finalizată etapa cercetării judecătorești, însă contrar normelor de procedură, în condițiile când cercetarea judecătorească era deja finalizată și examinarea cauzei se afla la etapa dezbaterilor judiciare, în ședința din 22 decembrie 2017 avocatul Munteanu Victor a solicitat reluarea cercetării judecătorești în vederea examinării cererii de revocare a măsurii preventive.

Având în vedere faptul, că la etapa dezbaterilor judiciare nu pot fi soluționate careva cereri sau demersuri, iar posibilitatea reluării cercetării judecătorești se decide, potrivit prevederilor art. 383 Cod de procedură penală, în cadrul deliberării, prima instanță în mod protocolar a indicat asupra

imposibilității soluționării la această etapă a cererii apărătorului privind reluarea cercetării judecătorești și examinarea cererii de revocare a măsurii preventive.

Cu toate acestea, ulterior, deși ședința de judecată a fost amânată pentru 03 ianuarie 2018 doar pentru deliberarea și pronunțarea sentinței, la 02 ianuarie 2018, avocatul Munteanu Victor a depus din nou o cerere privind revocarea măsurii preventive și dispunerea înlocuirii arestului preventiv și liberarea provizorie sub control judiciar, contrar stipulărilor legislației de procedură penală care stabilesc foarte clar, că o asemenea cerere poate fi examinată numai în cadrul cercetării judecătorești, etapă depășită la momentul depunerii de către apărare atât a primei cereri, cât și a cererii repetate.

Astfel, instanța de recurs subliniază, că invocarea de către apărare a faptului că inculpatei i-ar fi fost lezate drepturile prin faptul, că cererile de revocare a măsurii preventive n-au fost soluționate prin încheieri, pasibile de a fi atacate cu recurs, este neîntemeiată din motivul depunerii cererilor după finalizarea cercetării judecătorești, la etapa dezbaterilor judiciare, ceea ce nu este admis de legislația de procedură penală, fapt cunoscut de către apărare, care concomitent cu cererile de revocare a solicitat și reluarea cercetării judecătorești.

Totodată Colegiul penal lărgit subliniază, că reluarea cercetării judecătorești poate fi solicitată de către participanți în cadrul dezbaterilor judiciare, dar nu printr-o cerere separată, iar această chestiune se soluționează potrivit prevederilor art. 383 Cod de procedură penală numai în cadrul deliberării, astfel că prima instanță corect nu a examinat cererile de reluare a cercetării judecătorești și de revocare a măsurii preventive prin încheieri separate, deoarece acestea au fost depuse la etapa dezbaterilor judiciare.

Colegiul penal lărgit consideră că nu pot fi reținute nici argumentele avocaților, care, invocând prevederile art. 308 alin. (3) Cod de procedură penală, susțin că prima instanță, până la retragerea în deliberare și pronunțarea sentinței, urma să se expună în privința nedepunerii demersului de prelungire a măsurii preventive sub formă de arest, în sensul revocării acesteia odată cu expirarea, la data de 05 ianuarie 2018, și astfel prima instanță ilegal a prelungit măsura preventivă fără să fi existat un demers din partea procurorului.

În acest sens Colegiul penal lărgit ține să sublinieze repetat, că potrivit prevederilor art. 395 alin. (1) pct. (5) Cod de procedură penală în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate: 5) dispoziția privitoare la măsura preventivă ce se va aplica inculpatului până când sentința va deveni definitivă.

Din materialele cauzei Colegiul penal atestă, că prin sentința, pronunțată la 03 ianuarie 2018 (până la data expirării de drept a duratei arestului preventiv – 05 ianuarie 2018) a fost dispusă menținerea măsurii preventive în privința inculpatei în scop de asigurare a executării sentinței de condamnare la închisoare, în cazul dat nefiind necesară înaintarea demersului de către acuzatorul de stat cu privire la prelungirea arestului preventiv, deci la caz de către prima instanță nu au fost admise careva derogări de la legea procesuală.

Declarativ este și argumentul recurenților, că instanța de judecată a fixat următoarea ședință pentru 03 ianuarie 2018, neanunțând că se retrage în camera de deliberare, acest lucru fiind enunțat după deschiderea ședinței, or, potrivit

procesului-verbal al ședinței de judecată al primei instanțe din 22 decembrie 2017, se atestă că instanța de judecată a anunțat deliberarea și pronunțarea sentinței pentru data de 03 ianuarie 2018, ora 12:00 (f.d. 150, vol.VIII), apărarea neînaintând careva obiecții împotriva procesului-verbal al ședinței de judecată în termenul stabilit de lege.

Cu referire la argumentul apărării precum că prin încheierea din 02 octombrie 2017, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a admis demersul procurorului privind examinarea cauzei în ședință închisă, din motiv că informația conținută în dosar constituie secret bancar, iar în asemenea situație prima instanță urma să examineze doar probele obținute și ridicate în baza încheierii judecătorului de instrucție din 09 noiembrie 2016, ca fiind conforme cu prevederile art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală, iar restul probelor care constituie secret bancar și au fost obținute fără autorizarea judecătorului de instrucție urmau a fi declarate nule, Colegiul penal lărgit reține, că prima instanță a argumentat în conținutul sentinței în mod detaliat netemeinicia solicitării avocaților cu privire la nulitatea probelor, soluție care a fost desfășurată în pct. 3 din prezenta decizie, și pe care instanța de recurs o consideră corectă și o însușește pe deplin fără a considera necesară reiterarea acesteia.

De asemenea Colegiul penal lărgit menționează că prima instanță a adoptat o încheiere motivată prin care a dispus desfășurarea ședințelor de examinare a cauzei în privința inculpatei Punga Olga fără accesul publicului, în conformitate cu stipulările art. 18 alin. (3) Cod de procedură penală, care prevăd, că judecarea cauzei în ședința închisă a instanței trebuie argumentată și efectuată cu respectarea tuturor regulilor procedurii judiciare și cu respectarea jurisprudenței CtEDO, care menționează, că limitarea accesului la ședințe trebuie să fie strict fundamentate pe circumstanțele speței (*cauza Bocellari și Rizza contra Italiei, hotărârea din 13 noiembrie 2007*), iar argumentele recursului apărătorilor asupra acestei soluții a instanței sunt vagi și declarative.

Analizând în continuare argumentele invocate în recurs, Colegiul penal lărgit atestă, că prin încheierea din 02 octombrie 2017, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a respins cererea apărării cu privire la audierea cet. Platon Veaceslav în calitate de martor (f. d. 139-145, vol.VII), din motiv că prezenta cauză penală a fost disjunsă dintr-o altă cauză, care se află la etapa urmăririi penale, constatându-se existența unei bănuieli de săvârșire a aceleiași infracțiuni de care este învinuită și inculpata în privința martorului solicitat de a fi audiat și eventualitatea atribuirii acestuia a calității procesuală de bănuț/învinuit, astfel instanța considerând că aceste circumstanțe sunt suficiente pentru respingerea demersului înaintat.

În aceste condiții Colegiul penal lărgit consideră neîntemeiate argumentele apărării, precum că prin refuzul instanțelor de judecată de a-l audia pe Platon Veaceslav în calitate de martor, inculpatei Punga Olga i-a fost încălcat dreptul la apărare, or, potrivit jurisprudenței CtEDO, nu este suficient ca „acuzatul” să arate că nu a fost în măsură să interogheze un anumit martor în apărarea sa, spre a ajunge la concluzia încălcării sus-citate, dar este necesar ca cel interesat să probeze în mod verosimil că ascultarea acestui martor era utilă aflării adevărului

în cauza dată și că refuzul jurisdicției naționale de a asculta acest martor a condus la prejudicierea dreptului la apărare al reclamantului (*decizia din 5 aprilie 2001 Erich Priebke vs Italia, 13 aprilie 2006 Vaturi vs France*).

Totodată, în cauza *Jorgic v. Germania*, CtEDO a reamintit la § 82 din hotărâre că, de obicei, jurisdicțiile naționale au sarcina de a aprecia elementele de probă și relevanța celor pe care dorește să le producă acuzatul. În special, art. 6 § 3 lit. d) CEDO – care enunță aspectele particulare ale dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 § 1 CEDO – le lasă, în principiu, acestora grija de a hotărî, în particular, cu privire la utilitatea de a convoca un martor sau altul. Ea nu obligă să fie convocat și audiat orice martor al apărării. Totodată, Curții îi revine să verifice dacă administrarea și aprecierea probelor nu au încălcat principiul „egalității armelor” și astfel să fi atras neechitatea întregii proceduri (a se vedea, în special, *Vidal v. Belgia, 22 aprilie 1992, §33, seria A nr.235-B, și Heidegger v. Austria (decizie), nr. 27077/95, 5 octombrie 1999*).

În ceea ce privește argumentul apărării, precum că instanțele de judecată nu s-au pronunțat asupra lipsei unei expertize judiciare, care ar identifica cui aparține ID-ul din aplicația Skype „ivanov ivan ivanovich”, întrucât conform dovezilor depuse (f.d. 112, vol.VII), în aplicația Skype există 21 de astfel de ID-uri, iar în cauza de față nu a fost prezentată nici o dovadă obiectivă că utilizatorul ID-ului menționat era anume Platon Veaceslav, Colegiul penal atestă că prima instanță în conținutul sentinței a indicat declarațiile martorilor Țurcan Adrian și Capanji Maxim, care fiind avertizați de răspundere penală conform prevederilor art. 312 Cod penal, au confirmat că anume Veaceslav Platon era înregistrat în Skype cu ID-ul „Ivanov Ivan Ivanovich” care figurează în dosar, deoarece au comunicat cu acesta prin intermediul Skype, Colegiul penal lărgit considerând că aceste mijloace probatorii sunt suficiente pentru constatarea faptului respectiv, iar o asemenea expertiză este irelevantă, nefiind solicitată în speță.

Cu referire la cele expuse supra, Colegiul penal accentuează, că în cauza *Cristian Borcea v. România* din 22 septembrie 2015, Curtea a reamintit, că noțiunea de proces echitabil nu impune obligația instanței de a dispune o expertiză pentru simplul fapt că o parte formulează o cerere în acest sens. Le revine instanțelor naționale să decidă relevanța acesteia pentru cauza respectivă (*Khodorkovskiy și Lebedev v. Rusia, nr. 11082/06 și 13772/05, §717 și 725, 25 iulie 2013*).

În privința argumentelor invocate de apărare, precum că Procuratura Anticorupție nu era competentă să instrumenteze cauza penală nominalizată și că Procuratura Anticorupție urma să prezinte pe fiecare caz de înaintare a cererilor de chemare în judecată în privința taxelor de stat, deoarece instanțele de judecată puteau scuti banca de plata acestora, fie să restituie cererile sau să le scoată de pe rol, Colegiul penal lărgit atestă, că aceste argumente au constituit obiect de examinare și în prima instanță, și care au fost respinse ca fiind neîntemeiate, prima instanță motivându-și soluția în acest sens așa cum este indicat în pct. 3 din decizia în cauză, soluție considerată corectă de către instanța de recurs, pe care o însușește și nu consideră necesar de a o reitera.

Colegiului penal lărgit consideră declarativ argumentul apărării cu privire la faptul, că declarațiile martorului Țurcan Adrian ar fi fost obținute prin

constrângere pe motiv că acesta ar fi fost supus unui tratament inuman și degradant de către organul de urmărire penală.

Instanța de recurs ține să menționeze, că aceste afirmații ale apărării sunt lipsite de suport probator, deoarece la materialele cauzei nu au fost anexate probe care ar confirma existența vreunei plângerii în acest sens al martorului indicat sau a unui act de constatare a existenței faptelor invocate.

Colegiul penal lărgit respinge ca neîntemeiat și argumentul apărării, precum că inculpatei Punga Olga i-a fost înaintată învinuirea conform prevederilor art. 190 alin. (5) Cod penal, fără ca Procuratura Anticorupție să se fi expus în privința încetării urmăririi penale în privința învinuirii înaintate în baza art. 335 Cod penal, or, după cum a fost reținut de către prima instanță inițial ambele cauze au fost conexe într-o singură procedură, ulterior prezenta cauză fiind disjunctă în privința inculpatei, iar prin ordonanța din 04 septembrie 2017, lui Punga Olga i-a fost modificată acuzarea, imputându-i-se comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, astfel nefiind necesară încetarea urmăririi penale în baza art. 335 Cod penal

Instanța de recurs a ajuns la concluzia, că sunt declarative și argumentele recurențelor precum că acuzatorul de stat ar fi renunțat la episodul ce ține de certificatul nr. 1/142-B din 09.11.2015 și de audierea martorilor Burlacu și Cașineanu, or, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 21 noiembrie 2017 (f.d. 128, vol.VIII), deși audierea martorilor respectivi a fost imposibilă din cauza că aceștia nu se aflau în țară, faptul dat nu constituie temei de a exclude episodul menționat din învinuire în contextul în care în speță au fost prezentate alte probe relevante în susținerea vinovăției inculpatei în această parte.

În opinia Colegiului penal, prima instanță a dat un răspuns argumentat și referitor la argumentele apărării cu privire la faptul, că în perioada 24 februarie 2015-04 iunie 2015 cand au fost depuse mai multe ordine de plată în instanțele de judecată, Punga Olga nu ar fi activat în cadrul BC „Moldindcondbank” SA sau nu s-ar fi aflat în țară, fapt ce nu impune necesitatea ca instanța de recurs să reitereze argumentele cărora le-a fost deja dată o apreciere.

De asemenea, Colegiul penal lărgit consideră necesar de a respinge ca fiind declarative și argumentele recurențelor privind superficialitatea sentinței de condamnare a inculpatei Punga Olga, or, verificând minuțios argumentele invocate în recursul apărării, Colegiul penal ajunge la concluzia că prima instanță a pronunțat o hotărâre întemeiată și legală, respectând inclusiv și prevederile art. 101 alin. (3) Cod de procedură penală, care stipulează că nici o probă din dosar nu are o valoare prestabilită pentru instanță, și a dat răspuns la argumentele înaintate atât de partea acuzării cât și de partea apărării, iar simplul dezacord cu soluția pronunțată în speță nu constituie temei de admitere a recursului în sensul formulat.

Mai mult, Colegiul penal menționează că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate

componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

Din considerentele expuse, Colegiul penal ajunge la concluzia că instanța de apel a comis erorile de drept, prevăzute de lege ca temei de casare, invocate în recursul procurorului, neîntemeiat a dispus casarea sentinței primei instanțe și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, reîncadrând incorect acțiunile inculpatei Punga Olga, în aceste condiții constatându-se admiterea greșită a apelului apărării, fapt ce impune casarea deciziei instanței de apel și menținerea în vigoare a sentinței primei instanțe.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se respinge ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocații Munteanu Victor și Munteanu Petru în numele inculpatei Punga Olga xxxxx.

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Rudei Lilian, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iulie 2018, în cauza penală în privința lui Punga Olga xxxxx cu menținerea sentinței Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 03 ianuarie 2018 prin care:

Punga Olga xxxxx a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 (opt) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, pentru femeii, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în sistemul financiar-bancar pe un termen de 5 (cinci) ani.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 17 ianuarie 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor